Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm 2019–2023

Vabariigi Valitsuse korraldus
Lisa

Vabariigi Valitsuse üldeesmärgid	Üldeesmärkide saavutamise näitajad	Algtase	Sihttase aastaks 2023
Peresõbralik Eesti	Summaarne sündimuskordaja	1,59	1,67
	Laste absoluutse vaesuse määr	3,2%	3,1%
Sidus ühiskond	Suhtelise vaesuse vähendamine	22,6%	15%
	Absoluutse vaesuse vähendamine	3,4%	2,8%
Teadmistepõhine majandus	Tootlikkus hõivatu kohta suhtena EL keskmisest (tunnipõhine)	74,70%	80%
	Tööhõives osalemine (20–64 a)	79,2	79,5
Tõhus valitsemine	Valitsussektori töötajate osakaal tööealises elanikkonnas ei suurene 15–74 a vanuserühmas	11,9%	alla 12%
	Valitsussektori kulutuste osakaal SKPst ei suurene	39,3%	<39,3%
Vaba ja kaitstud riik	Sõjalise kaitse kulude suurenemine SKPst, millele lisanduvad täiendavad Eesti kui vastuvõtja riigi kulud ja täiendava riigikaitseinvesteeringute programmi kulu	1,92%	≥ 2% SKPst
	Eestit turvaliseks riigiks pidavate elanike osakaal	94%	≥ 94%
	Kaitsetahe tõuseb, Eesti elanike valmisolek isiklikult kaitsetegevuses osaleda, kui Eestile tungitakse kallale [nende osakaal, kes vastasid „jah, kindlasti“ ning „tõenäoliselt jah“ (osaleks isiklikult kaitsetegevuses)]	54%	>54%

Vabariigi Valitsuse üldeesmärgid ja valitsusliidu aluspõhimõtted	Ülesanne	Vastutaja	Kaasvastutaja	Otsuse langetamise tasand	Tähtaeg
I Välis- ja julgeolekupoliitika					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Eesti esindatus maailmas ja teenuste kättesaadavus välisriikides on vähemalt 80% (baastase: 64%)				
	Ajateenistusse võetud noorte arv aastas on vähemalt 3500 (baastase: 2018. aastal 3376)				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
1.1. Edendame sidusat, hoolivat ja sallivat ühiskonda, mille liikmed tunnevad end turvaliselt ja ühiskonna ellu kaasatuna.	Strateegia "Eesti 2035"	riigisekretär	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	aprill 2020
	Kultuuripoliitika põhialused aastani 2030	kultuuriminister		Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
	Kodanikuühiskonna arengukava 2015–2020 elluviimine	rahvastikuminister		minister	detsember 2020
	Lõimuv Eesti 2020 elluviimine	kultuuriminister		minister	detsember 2020
	Kodanikuühiskonna programm 2030	rahvastikuminister		minister	november 2019
	Avatud valitsemise partnerluse tegevuskava 2018–2020 elluviimine	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Avatud valitsemise partnerluse tegevuskava 2020–2022	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	august 2020
	Vabariigi Valitsuse määrus pere- ja rahvastikupoliitika eest vastutava struktuuriüksuse loomiseks Siseministeeriumisse	rahvastikuminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2019
1.2. Taunime resoluutselt rahvuste vahelise vaenu ilminguid, antisemitismi ning ühiskonda lõhestavat retoorikat.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
1.3. Lähtume välis- ja julgeolekupoliitikas Eesti rahvuslikest huvidest, riiklikust suveräänsusest ning rahvusvahelisest õigusest, järgides rahvusvahelisi kokkuleppeid ja ÜRO põhimõtteid.	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Analüüs ja ettepanekud ÜRO julgeolekunõukogus elluviidava poliitika seisukohtade kujundamiseks (valituks osutumisel)	välisminister		Vabariigi Valitsus	november 2019

1.4. Viime ellu iseseisvat ning järjepidevat välis- ja julgeolekupoliitikat eeskätt läbi oma kuuluvuse Euroopa Liitu ja NATO-sse. Eestile on oluline Euroopa Liidu ja NATO ühtsus ning koostöö. Näeme Euroopa Liitu riikide liidu, mitte liitriigina.	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Välisteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu	välisminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Euroopa Liidu poliitika prioriteedid 2019–2021	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Riigikaitseõiguse revisjon	justiitsminister	siseminister, kaitseminister, rahandusminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Analüüs ja ettepanekud riigikaitse mittesõjaliste võimete rahastamismudeli väljatöötamiseks	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Julgeolekupoliitika aluste uuendamine	riigisekretär	välisminister, kaitseminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
1.5. Peame tähtsaks avatud majandussuhete arendamist, vaba ja õiglase väliskaubanduse jätkumist ning soodustamist maailmas.	Euroopa Liidu poliitika prioriteedid 2019–2021	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Välispoliitika arengukava 2030 välispoliitika programm	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2019
	Vähemalt nelja topeltmaksustamise vältimise leppe sõlmimine	välisminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
1.6. Meile on oluline strateegiliste suhete jätkuv arendamine Ameerika Ühendriikide, Põhjamaade ja Balti riikidega.	Välispoliitika arengukava 2030 välispoliitika programm	välisminister	rahvastikuminister	minister	detsember 2019
	Analüüs ja ettepanekud Eesti ja USA kahepoolsete suhete arendamise kohta	välisminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud Eesti ja Põhja-Balti regiooni koostöö edasiste plaanide kohta	välisminister		Vabariigi Valitsus	september 2019
	NB8 ja B3 eesistumine 2020	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
1.7. Peame vajalikuks säilitada lähedased partnerlussuhted Ühendkuningriigiga ka pärast nende lahkumist Euroopa Liidust.	Välispoliitika arengukava 2030 välispoliitika programm	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2019
1.8. Toetame julgeoleku, stabiilsuse ja heanaaberlike suhete edendamist kogu meie regioonis, sh Venemaaga.	Välispoliitika arengukava 2030 välispoliitika programm	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2019
	Analüüs ja ettepanekud Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse koostöö tõhustamiseks	keskkonnaminister		minister	juuni 2020
1.9. Peame oluliseks tihedat koostööd Euroopa Liidu idapartnerlusriikidega. Eesti toetab Ukraina suveräänsust ning territoriaalset terviklikkust.	Välispoliitika arengukava 2030 välispoliitika programm	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2019
	Välispoliitika arengukava 2030 arengukoostöö- ja humanitaarabi programm	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2019
	Euroopa Liidu poliitika prioriteedid 2019–2021	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
1.10. Peame tähtsaks meie ettevõtete toetamist välisriikides.	Välispoliitika arengukava 2030 välispoliitika programm	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2019
1.11. Toetame laiapindset riigikaitset, iseseisva kaitsevõime arendamist, NATO kollektiivkaitse tugevdamist ja küberturvalisuse edendamist koostöös liitlastega. Tugevdame regionaalset julgeolekupoliitilist koostööd Poola ja Balti riikidega.	Julgeolekupoliitika aluste uuendamine	riigisekretär	välisminister, kaitseminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Analüüs ja ettepanekud riigikaitse mittesõjaliste võimete rahastamismudeli väljatöötamiseks	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	november 2020

	Analüüs ja ettepanekud hädaolukordade ja riigikaitseliste kriiside lahendamise planeerimise koondamiseks Riigikantseleisse	riigisekretär	siseminister, kaitseminister, välisminister, sotsiaalminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, keskkonnaminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
	Lisaõppekogunemine Kaitseväe sõjaaja üksuste lahinguvalmiduse ja mobilisatsiooni valmisoleku alalhoidmiseks ning kontrollimiseks	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	august 2019
	Analüüs ja ettepanekud Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringu algatamiseks	kaitseminister	keskkonnaminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2019
	Riigikaitseseaduse eelnõu	justiitsminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Kriminaalmenetluse seadustiku, karistusseadustiku ja kohtute seaduse muutmise seaduse (kriminaal-, väärteo- ja kohtumenetluse erisused erakorralise ja sõjaseisukorra ajal) eelnõu	justiitsminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Karistusseadustiku muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister	kaitseminister, siseminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Seaduseelnõu esitamine varade ja maa-alade kasutuselevõtmise võimaldamiseks lisaõppekogunemistel ja Kaitseväe üksuste formeerimisel	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Riigikaitseõiguse revisjon	justiitsminister	siseminister, kaitseminister, rahandusminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Analüüs ja ettepanekud Kaitseväe keskpolügooni riigi eriplaneeringu kehtestamiseks	kaitseminister	keskkonnaminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Analüüs ja ettepanekud mehitamata lennuliikluse jaoks õhuruumi kasutamise ja planeerimise süsteemi väljatöötamiseks	majandus- ja taristuminister	kaitseminister, siseminister, justiitsminister, riigisekretär	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud mehitamata lennuvahendite tuvastamise ja kaitsevõime loomiseks riigikaitseobjektide ja muu kriitilise taristu tarbeks	siseminister	majandus- ja taristuminister kaitseminister, siseminister, justiitsminister, riigisekretär	minister	detsember 2020
	Kaitseväe sõjaaja üksuste lahinguvalmiduse ja mobilisatsiooni valmisoleku alalhoidmiseks ning kontrollimiseks korraldatakse igal aastal lisaõppekogunemisi	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	pidev tegevus
1.12. Toetame kohustusliku ajateenistuse jätkumist, ajateenistust läbivate noorte arvu suurendamist ning Kaitseliidu võimekuse arendamist ja liikmeskonna kasvu.	Kaitseministeeriumi valitsemisala 4-aastase arengukava 2020–2023 elluviimine	kaitseminister		minister	pidev tegevus
	Noorte isamaalise kasvatuse programmi elluviimine	kaitseminister		minister	pidev tegevus
	Kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu võimaldamaks kaitseväekohustuslastele elektrooniliste kutsete kättetoimetatuks lugemine eesti.ee kaudu	kaitseminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020

	Eesti.ee portaali funktsionaalsuse täiendamine võimaldamaks elektrooniliste kutsete kättetoimetamist	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kaitseminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
1.13. Eraldame riigikaitsesse vähemalt 2% SKP-st, millele lisanduvad liitlaste vastuvõtukulud ning täiendavad vahendid võimelünkade täitmiseks. Toetame Eesti kaitsetööstust ning selle ekspordivõimekuse tõstmist.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud kaitsetööstuse paremaks sidumiseks muude ettevõtluse arenguks suunatud meetmetega	kaitseminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, välisminister	minister	oktoober 2019
1.14. Toetame NATO heidutusmeetmete tugevdamist ja liitlaste püsivat sõjalist kohalolekut.	Diplomaatiline ja praktiline tegevus NATO-s, kahe- ja mitmepoolne koostöö liitlastega	kaitseminister	välisminister	minister	pidev tegevus
	Eesti osaluse jätkamine Prantsusmaa operatsioonil Barkhane Malis ja NATO operatsioonil Resolute Support Mission Afganistanis 2019. a	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Eesti osalemine NATO, Euroopa Liidu, ÜRO või koalitsiooni operatsioonidel ja valmidusüksustes 2020. a	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud Ämaris baseeruva liitlaste õhuturbemissiooni õhukaitsele üleminekuks lahenduse väljatöötamiseks koostöös liitlastega	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
	Eesti osalemist NATO, Euroopa Liidu, ÜRO või koalitsiooni operatsioonidel käsitlevate Riigikogu otsuste eelnõud julgeolekupoliitilistel huvidel põhineva vajaduse ilmnemisel	kaitseminister	välisminister	Vabariigi Valitsus	pidev tegevus
II Siseturvalisus					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Surmaga lõppenud õnnetusjuhtumeid, mürgistusi ja traumasid 100 000 elaniku kohta on vähem kui 64				
	Nende elanike osakaal, kes tunneb end kodukandis pimedal tänaval julgelt, on vähemalt 76%				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
Avalik kord ja võitlus kuritegevusega					
2.1. Tagame inimeste põhiõiguste ja -vabaduste võrdse ning tõhusa kaitse.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
2.2. Vähendame Politsei ja- Piirivalveametis, Päästeametis ja vanglateenistuses personali voolavust.	Analüüs ja ettepanekud motiveeriva ja läbipaistva karjäärisüsteemi kujundamiseks Politsei- ja Piirivalveametis ning Päästeametis	siseminister		minister	november 2019
	Analüüs ja ettepanekud motiveeriva ja läbipaistva teenistussüsteemi kujundamiseks vanglateenistuses	justiitsminister	rahandusminister	minister	september 2019
2.3. Seame eesmärgiks siseturvalisuse valdkonna palgatõusu.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
2.4. Suurendame kogukondlikku vastutust ja võimalusi turvalisuse tagamisel, selleks toetame kohalike omavalitsuste korrakaitseüksusi ning viime seadusandluse vastavusse vajadusega tõsta korrakaitseüksuste ja abipolitseinike töö kvaliteeti ning volitusi. Samuti loome võimalusi turvaettevõtete kaasamiseks kogukondliku turvalisuse tagamiseks.	Korrakaitseseaduse, ühistranspordiseaduse, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja väärteomenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus	siseminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	august 2019
	Turvaseaduse eelnõu	siseminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Kohalike turvalisusnõukogude kontseptsioon	siseminister	riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
2.5. Seame prioriteediks võitluse raske isikuvastase kuritegevuse, lähisuhtevägivalla ja eriti laste vastu suunatud seksuaalkuritegudega. Loome seksuaalkurjategijate, sh pedofiilide registri.	Tegevuskava lähisuhtevägivalla ennetamiseks	siseminister	sotsiaalminister, justiitsminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud karistusregistri arendamiseks seoses seksuaalkurjategijatega	justiitsminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	jaanuar 2020
	Analüüs ja ettepanekud seksuaalse või füüsilise väärkohtlemise ohvriks langenud laste abistamise süsteemi arendamiseks	sotsiaalminister	justiitsminister, siseminister	minister	detsember 2020
	Vägivalla ennetamise strateegia jätkukontseptsioon	justiitsminister	siseminister, sotsiaalminister	minister	detsember 2020
	Seksuaalselt väärkoheldud või selle kahtlusega lapsi abistava lastemajateenuse laiendamine Ida- ja Lääne-Eestisse	sotsiaalminister		minister	detsember 2022

2.6. Ohjeldame alaealiste õigusrikkumisi ning tõhustame alaealiste kaitsega tegelevate ametkondade ja ühiskondlike organisatsioonide koostööd.	Laste ja perede programm 2020–2023	sotsiaalminister	rahvastikuminister	minister	jaanuar 2020
	Analüüs ja ettepanekud uute tõhusate sekkumismeetmete loomiseks alaealistele õigusrikkujatele	justiitsminister	siseminister, sotsiaalminister, haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022
2.7. Pöörame enam tähelepanu küberkeskkonnast tulenevate ohtude selgitamisele ning nende vastasele võitlusele.	Küberturvalisuse strateegia 2019–2022 elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2022
2.8. Arendame digitaalset menetlust, video- ja valvesüsteemide võimekust, veebipolitseid, vormikaamerate kasutust.	Kriminaalpoliitika põhialused aastani 2030	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	august 2019
	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 turvalisemate kogukondade programmi elluviimine	siseminister	rahandusminister, justiitsminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, haridus- ja teadusminister, kaitseminister, keskkonnaminister, kultuuriminister	minister	detsember 2022
	Kriminaalmenetluse seadustiku revisjoni eelnõu	justiitsminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
	Tegevuskava kriminaaljustiitssüsteemi digiteerimiseks kogu õiguskaare ulatuses	justiitsminister	siseminister	minister	detsember 2019
2.9. Ennetame, tõkestame ja avastame korruptsiooni, finantskuritegevust ja rahapesu, arendame kriminaaltulu konfiskeerimise võimekust.	Audiitortegevuse seaduse, finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduse ning teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu	rahandusminister	justiitsminister siseminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
	Karistusseadustiku muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse muutmise seaduse eelnõu, sh rahapesu tõkestamise viienda direktiivi ülevõtmine	rahandusminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2019
	Riigisisese rahapesu tõkestamise ja terrorismi rahastamise riskihindamise metoodika juurutamine	rahandusminister	siseminister	minister	pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud konfiskeeritud vara ja asitõendite haldamise ja müügi tõhustamiseks	justiitsminister	siseminister, rahandusminister	minister	veebruar 2020
	Arestitud ja konfiskeeritud varast ülevaate ja anlüüsivõimekuse tekitamine kogu menetlusahelas (digitaliseerimine)	justiitsminister	siseminister, rahandusminister	minister	pidev tegevus
	GRECO soovituste rakendamine	justiitsminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	mai 2020
2.10. Monitoorime Euroopas toimuvaid vägivalla ilminguid, äärmusluse levikut ning suurenenud rännet, mis mõjutavad meie julgeolekut. Kindlustame politseijõudude valmisoleku ja reageerimisvõimekuse igal ajahetkel.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tasakaalustatud kodakondsus- ja rändepoliitika programmi elluviimine	siseminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	detsember 2022
2.11. Tõkestame Eesti riigi suhtes vaenulikku mõjutustegevust.	Riigikaitse arengukava 2017–2026 elluviimine	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	pidev tegevus
	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 sisejulgeoleku programmi elluviimine	siseminister	rahandusminister, justiitsminister, kaitseminister, keskkonnaminister	minister	detsember 2022
	Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister	kaitseminister, siseminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Riigikaitse arengukava 2017–2026 strateegilise kommunikatsiooni osa elluviimine	riigisekretär	kultuuriminister, justiitsminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020

2.12. Tõstame liiklusohutust ja liikluskultuuri eesmärgiga vähendada liiklusõnnetusi ning neis hukkunute ja vigastatute arvu.	Liiklusohutusprogrammi 2016–2025 elluviimine	majandus- ja taristuminister	justiitsminister, rahandusminister, sotsiaalminister, siseminister, haridus- ja teadusminister	minister	pidev tegevus
	Avaliku raudteeinfrastruktuuri arendamist suunava tegevuskava aastateks 2019–2024 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	pidev tegevus
	Liiklusseaduse jt seaduste muutmise seaduse eelnõu mootorsõidukijuhtide liikluskäitumise arvestus- ja hoiatussüsteemi rakendamiseks	majandus- ja taristuminister	justiitsminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022
2.13. Peame pakkuma enam tuge kuriteoohvritele ning kohaldama kurjategijate suhtes mõjusaid karistusi. Kuriteoga omandatud vara tuleb konfiskeerida ja suunata ohvrite abistamiseks.	Kriminaalpoliitika põhialused aastani 2030	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	august 2019
	Tegevuskava lähisuhtevägivalla ennetamiseks	siseminister	sotsiaalminister, justiitsminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Kriminaalmenetluse seadustiku revisjoni eelnõu	justiitsminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
	Analüüs ja ettepanek kriminaaltulu suunamiseks ohvritele	justiitsminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Analüüs ja ettepanekud kohtupsühhiaatria valdkonna korrastamiseks ja ajakohastamiseks	justiitsminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Ohvriabi seaduse muutmise väljatöötamiskavatsus	sotsiaalminister	justiitsminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Taastava õiguse kontseptsiooni väljatöötamine	justiitsminister	siseminister	minister	juuni 2020
	Analüüs ja ettepanekud seksuaalse või füüsilise väärkohtlemise ohvriks langenud laste abistamise süsteemi arendamiseks	sotsiaalminister	justiitsminister, siseminister	minister	detsember 2020
2.14. Töötame välja julgeolekualased piirangud kaitseobjektide ümber. Muudame riigikaitse- ja julgeolekualased kinnisasja omandipiirangud objektipõhiseks.	Kinnisasja omandipiirangu eelnõu väljatöötamiskavatsus	siseminister	kaitseminister, justiitsminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2019
2.15. Hoiame immigratsioonipoliitika Eesti kontrolli all. Me ei nõustu kohustuslike pagulaskvootidega. Pöörame erilist tähelepanu illegaalselt Eestis viibivate isikute kontrollile.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tasakaalustatud kodakondsus- ja rändepoliitika programmi elluviimine	siseminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022
	Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse ja väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse muudatuste eelnõu	siseminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Välismaalaste seaduse IV etapi muudatused, mis puudutavad Eestis ajutiselt viibivate välismaalaste elukoha registreerimist rahvastikuregistris ja digitaalset nomaadlust	siseminister		Vabariigi Valitsus	august 2019
Päästevaldkond					
2.16. Toetame mitmekülgset ennetustööd õnnetuste ära hoidmiseks. Vähendame iga aastaselt tule- ja veeõnnetustes hukkunute arvu.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 turvalisemate kogukondade programmi elluviimine	siseminister	rahandusminister, justiitsminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, haridus- ja teadusminister, kaitseminister, keskkonnaminister, kultuuriminister	minister	detsember 2022
	Vingugaasianduri kohustuse ulatuse laiendamise ja gaasiseadmete kontrolliprotseduuride ühtlustamise määrus	majandus- ja taristuminister	siseminister	minister	oktoober 2019
	Analüüs ja ettepanekud pürotehnika käitlemise ja kasutamise ohutuse suurendamiseks	majandus- ja taristuminister	siseminister	minister	oktoober 2019

2.17. Seame eesmärgiks päästjate palgatõusu.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
2.18. Uuendame päästetehnikat ja -varustust. Toetame kasutatud ja töökorras päästetehnika andmist vabatahtlikele päästjatele.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tõhusa päästevõimekuse tagamise programmi elluviimine	siseminister	kaitseminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister	minister	detsember 2022
	Koostöökokkulepe vabatahtlike kaasamiseks ja nende tegevuse toetamiseks merereostuse likvideerimiseks ning naftase elusloodu päästeks rannikul	keskkonnaminister		minister	juuni 2020
2.19. Tagame elutähtsate teenuste toimepidevuse ja hädaolukorrast põhjustatud tagajärgede kiire likvideerimise.	Analüüs ja ettepanekud hädaolukordade ja riigikaitseliste kriiside lahendamise planeerimise koondamiseks Riigikantseleisse	riigisekretär	siseminister, kaitseminister, välisminister, sotsiaalminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, keskkonnaminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, justiitsminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
	Tervishoiutöötajate katastroofimeditsiinialase koolitussüsteemi rakendamine	sotsiaalminister		minister	veebruar 2021
	Tervishoiuteenuse osutajate ja riigi tervishoiuvaru põhimõtete uuendamine	sotsiaalminister		minister	mai 2021
2.20. Suurendame koolide võimekust luua turvaline õpikeskkond, viime regulaarselt läbi tulekahju- ja kriisiõppusi.	Analüüs ja ettepanekud määruse "Tulekahju korral tegutsemise plaanile ning evakuatsiooni ja tulekahju korral tegutsemise õppuse korraldamisele esitatavad nõuded" kohta	siseminister		minister	jaanuar 2020
2.21. Arendame mereseiret, et tagada nii sise- kui välisjulgeoleku vajadused.	Analüüs ja ettepanekud tervikliku mereseire kujundamiseks	riigisekretär	siseminister, keskkonnaminister, kaitseminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Uue mereseireks kasutatava multifunktsionaalse seirelaeva soetamine	keskkonnaminister		minister	jaanuar 2023
2.22. Arendame merepääste ja reostustõrje võimekust.	Analüüs ja ettepanekud riiklike õhusõidukite hankimiseks	siseminister	riigisekretär, kaitseminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
2.23. Tunnustame vääriliselt vabatahtlikke abipolitseinikke ja päästjaid, kes kaitsevad meie kogukondade turvatunnet.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 turvalisemate kogukondade programmi elluviimine	siseminister	haridus- ja teadusminister, justiitsminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister	minister	detsember 2022
2.24. Viime ellu elanikkonnakaitse kontseptsioonis määratletud põhimõtted.	Elanikkonnakaitse rakkerühma lõppraporti täitmise aruanne	riigisekretär	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, siseminister, kaitseminister, välisminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020

	Analüüs ja ettepanekud hädaolukordade ja riigikaitseliste kriiside lahendamise planeerimise koondamiseks Riigikantseleisse	riigisekretär	siseminister, kaitseminister, välisminister, sotsiaalminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, keskkonnaminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, justiitsminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
2.25. Suurendame Päästeameti rolli elanikkonnakaitse korraldamisel kohaliku kogukonna ja omavalitsuse tasandil.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 turvalisemate kogukondade programmi elluviimine	siseminister	haridus- ja teadusminister, justiitsminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister	minister	detsember 2022
Riigipiiri valvamine ja kaitsmine					
2.26. Tähtsustame ja tõhustame riigipiiri valvamist ning kaitset.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tõhusama piirihalduse programmi elluviimine	siseminister	kaitseminister, keskkonnaminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, välisminister	minister	detsember 2022
2.27. Jätkame Eesti idapiiri väljaehitamist. Tagame väljaehitatud piiri iga-aastase hoolduse. Suurendame kordonite ja piiripunktide reageerimise võimekust. Ohjeldame seeläbi ebaseadusliku sisserände ja salakaubaveo survet riigipiirile.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tõhusama piirihalduse programmi elluviimine	siseminister	kaitseminister, keskkonnaminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, välisminister	minister	detsember 2022
	Siseministri ülevaade piiri väljaehitamisest	siseminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
	Idapiiri väljaehitamise jätkamine täies mahus	siseminister		Vabariigi Valitsus	pidev tegevus
2.28. Tõhustame ebaseadusliku immigratsiooni tõkestamist ka põhja- ja lõunapiiril.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tõhusama piirihalduse programmi elluviimine	siseminister	kaitseminister, keskkonnaminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, välisminister	minister	detsember 2022
2.29. Eesti panustab jätkuvalt terrorismi- ja inimkaubanduse vastasesse võitlusse, riigipiiri tugevdamisse, Euroopa Liidu ja NATO välispiiri valvesse.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tõhusama piirihalduse programmi elluviimine	siseminister	kaitseminister, keskkonnaminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, välisminister	minister	detsember 2022
2.30. Seisame ebaseadusliku sisserände ja viisade ning elamislubade väärkasutuste vastu, et tagada avalik kord, ohjeldada kuritegevust ning hoida riigi julgeolekut. Suurendame rändekontrolli võimekust.	Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tasakaalustatud kodakondsus- ja rändepoliitika programmi elluviimine	siseminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022
	Ebaseadusliku Eestis töötamise ennetamise ja tõkestamise tegevuskava uuendamine	siseminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
2.31. Loome eraldi eelarvega piirivalve struktuuriüksuse PPA-s, tagades asjakohase relvastuse ja muu varustuse.	Analüüs ja ettepanekud piiri valvamise funktsiooni tugevdamiseks PPA-s	siseminister		Vabariigi Valitsus	august 2019
2.32. Tõhustame piirivalvuri õppesuunda Sisekaitseakadeemias.	Analüüs ja ettepanekud piiri valvamise funktsiooni tugevdamiseks PPA-s	siseminister		Vabariigi Valitsus	august 2019

2.33. Loome politsei- ja piirivalve kriisireservi, mida saab kasutada nii piirivalve kui korrakaitse ülesannete täitmiseks.	Analüüs ja ettepanekud piiri valvamise funktsiooni tugevdamiseks PPA-s	siseminister		Vabariigi Valitsus	august 2019
III Riigivalitsemine ja kodanikuühiskond					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Valitsussektori töötajate osakaal tööealises elanikkonnas ei suurene 15–74 a vanuserühmas (alla 12%)				
	Valitsussektori kulutuste osakaal SKPst ei kasva (alla 39,3%)				
	Valitsussektori hüvitised töötajatele SKPst ei kasva (alla 11,3%)				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
3.1. Toetame bürokraatia ja halduskoormuse igakülgset vähendamist riigijuhtimises ning riigiasutustega suhtlemisel nii eraisikutele kui ettevõtetele. Vähendame avaliku sektori mahtu.	Konsulaarseaduse muutmise seaduse eelnõu	välisminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Riigilõivu seaduse muutmise seaduse eelnõu	siseminister	rahandusminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Analüüs ja ettepanekud välisriikides e-residendi kaartide menetluse ja eestlaskonnale avalike teenuste korralduse kohta	välisminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Avatud valitsemise partnerluse tegevuskava 2020–2022	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	august 2020
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtja ühtse kontaktpunkti veebiprojekti loomiseks	majandus- ja taristuminister	justiitsminister, rahandusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud ülereguleerituse vähendamiseks sotsiaalhoolekandes	sotsiaalminister		minister	detsember 2020
	Aruandlus 3.0 projekti elluviimine	rahandusminister	riigihalduse minister, justiitsminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, rahandusminister	minister	detsember 2022
3.2. Jätkame ja täiendame nullbürokraatia projekti.	Riigireformi tegevuskava 2019–2023	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Avalikku teenistust reguleerivate seaduste muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister	riigihalduse minister, välisminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
3.3. Seame riigireformi 2019-2023 üheks poliitilistest prioriteetidest.	Vabariigi Valitsuse seaduse ja halduskorralduse regulatsiooni kontseptsioon	justiitsminister	riigisekretär, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	august 2019
	Riigikogu otsuse eelnõu riigireformi elluviimiseks	riigihalduse minister	riigisekretär, justiitsminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, rahandusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2019
	Tegevuskava koostamine riigi sihtasutuste arvestusteenuste konsolideerimiseks Riigi Tugiteenuste Keskusesse, sh riigivaraseaduse muudatuste eelnõu (keskse arvestusteenuse kasutamise muutmine riigi sihtasutustele kohustuslikuks)	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Analüüs ja ettepanekud ruumiloome kvaliteedi parandamiseks ning riigiasutuste vahelisteks institutsionaalseteks ümberkorraldusteks	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister, kultuurminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Muuseumivõrgu korrastamine	kultuuriminister	riigihalduse minister, keskkonnaminister, majandus- ja taristuminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020

	Analüüs ja ettepanekud allikast sõltumatu ühtse toetuste rakendusteenuse kasutuselevõtuks	rahandusminister	riigihalduse minister, majandus- ja taristuminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, maaeluminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, sotsiaalminister, kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Analüüs ja ettepanekud arvutitöökoha teenuse ning seotud IKT tugiteenuste efektiivsemaks ja kvaliteetsemaks muutmiseks	riigihalduse minister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
3.4. Paneme valitsuse tegevuskavas paika riigireformi etappide sisu ja tähtajad ning võtame vastu asjakohased Riigikogu otsused.	Riigireformi tegevuskava 2019–2023	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Analüüs ja ettepanekud riigiametite konsolideerimiseks	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister, maaeluminister, justiitsminister, sotsiaalminister, haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	august 2019
3.5. Nimetame riigireformi elluviimiseks vastutava valitsuse liikme ja kindlustame selleks vajaliku töökorralduse.	Peaministri korraldus "Ministrite pädevus ministeeriumi juhtimisel ja ministrite vastutusvaldkonnad"	peaminister		minister	mai 2019
3.6. Laiendame võimalusi kaugtööks nii avalikus kui erasektoris.	Juhend töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmise kohta kaugtöö tegemisel	sotsiaalminister		minister	juuli 2019
3.7. Peame ametnike valikul esmatähtsaks nende erialast kompetentsust ning ei luba avaliku teenistuse politiseerimist.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
3.8. Viime läbi riigieelarve laiapõhjalise revisjoni, mille käigus vaatame üle kõik riigi tulu- ja kuluallikad ning hindame nende eesmärgipärasust.	Riigieelarve laiapõhjalise revisjoni tegevuskava	rahandusminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Strateegilise planeerimise ning riigi eelarvestrateegia ja riigieelarve koostamise määrus	rahandusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Analüüs ja ettepanekud Eesti avaliku sektori investeeringute korraldamise tõhustamiseks	rahandusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava	rahandusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Riigieelarve baasseaduse muutmise väljatöötamiskavatsus	rahandusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	aprill 2021
3.9. Suurendame läbipaistvust ning vähendame teabe asutusesiseseks kasutamiseks määramise aluseid.	Avatud valitsemise partnerluse tegevuskava 2020–2022	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	august 2020
	Analüüs ja ettepanekud teabe asutusesiseseks kasutamiseks määramise aluste kohta	justiitsminister		minister	november 2019
3.10. Hindame suurprojektide avalikele huvidele vastavust, kaasates sõltumatuid asjatundjaid, väliseksperte ja kodanikuühiskonna esindajaid.	Analüüs ja ettepanekud talumishuvi (arendustest tuleneva kohaliku rahalise kasu) edendamiseks	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
3.11. Säilitame keelepoliitika põhimõtted. Seisame eesti keele laiema kasutuse eest kogu Eestis.	Eesti keelepoliitika põhialused	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud eesti keele automaatfunktsioonide arendamiseks õigusdokumentide keskse tõlkemälu ja automaattõlke eelduste loomiseks	justiitsminister		minister	november 2019
3.12. Arendame e-riiki nii, et inimeste ja ettevõtjate suhtlemine riigiga kõigis valdkondades oleks kaetud e-teenustega.	Analüüs ja ettepanekud välisriikides e-residendi kaartide menetlus ja avalike teenuste korraldus eestlaskonnale	välisminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019

	Analüüs ja ettepanekud ettevõtja ühtse kontaktpunkti veebiprojekti loomiseks	majandus- ja taristuminister	justiitsminister, rahandusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	detsember 2020
	Planeeringute ühtse registri arendamine	riigihalduse minister		minister	märts 2022
3.13. Rakendame nn ühe ukse lahenduse, kus riik küsib andmeid vaid korra ja võtab need ristkasutusele andmebaasides.	Vastutustundliku andmekasutuse põhimõtete väljatöötamine	justiitsminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Vabariigi Valitsuse määruse "Teenuse korraldamise ja teabehalduse alused" muutmine	rahandusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Andmete korduskasutust toetav tehniline ja organisatsiooniline lahendus	rahandusminister	rahandusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2021
	Rahvaloenduse läbiviimine	rahandusminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2022
3.14. Toetame laiemat inimeste informeerimist ühiskonnaelu teemadel, sh poliitilise välireklaami keelu lõpetamist.	Välireklaami keelustamise piirangute kaotamise eelnõu	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud Riigikogu valimise seaduse parandamiseks ja valimisringkondade mandaatide ühtlustamiseks	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	veebruar 2021
3.15. Kaasame kodanikuühiskonda seadusloome välja töötamisse tagamaks laiapõhjaline ning läbipaistev otsuste kujunemine.	Õigusloomepoliitika põhialused aastani 2030	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	august 2019
	Kodanikuühiskonna programm 2030	rahvastikuminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	november 2019
	Avatud valitsemise partnerluse tegevuskava 2020–2022	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	august 2020
	Uuendatud Riigi Teataja lähteülesanne	justiitsminister		minister	november 2019
	Valitsuse otsustusprotsessiga seotud eelnõude koosloome infosüsteemi (EIS) prototüüp	riigisekretär	justiitsminister	minister	juuni 2020
3.16. Jätkame represseeritute ja nende esindusorganisatsioonide toetamist.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
3.17. Edendame riigi ja kodanikusektori partnerlust nii toetusmeetmete arendamisel kui info vahetamisel.	Kodanikuühiskonna programm 2030	rahvastikuminister		minister	november 2019
	Analüüs ja ettepanekud CLLD-tüüpi kohalikul algatusel põhineva alt üles lähenemisviisi rakendamiseks	maaeluminister	rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	november 2020
3.18. Tugevdame parlamentaarset demokraatiat ja tõstame Riigikogu võimekust.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
3.19. Vaatame üle Riigikogu valimise seaduse, muuhulgas eesmärgiga ühtlustada mandaatide arvu valimisringkondades.	Analüüs ja ettepanekud Riigikogu valimise seaduse parandamiseks ja valimisringkondade mandaatide ühtlustamiseks	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	veebruar 2021
3.20. Säilitame e-hääletamise võimaluse, kuid süsteem peab olema kontrollitav, turvaline ja läbipaistev.	Analüüs ja ettepanekud e-hääletuse sõltumatuks rahvusvaheliseks testimiseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
3.21. Peame vajalikuks e-valimiste süsteemi täiendavat analüüsi ning sõltumatu rahvusvahelise auditi läbi viimist. Teostatud analüüsidest tulenevalt viime ellu vajalikke uuendusi valimissüsteemi täiendamiseks.	Analüüs ja ettepanekud e-hääletuse sõltumatuks rahvusvaheliseks testimiseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
3.22. Sätestame seaduse tasemel elektroonilise hääletamise tulemuste kindlakstegemise reeglid vastavalt Riigikohtu lahendile.	Analüüs ja ettepanekud Riigikogu valimise seaduse parandamiseks ja valimisringkondade mandaatide ühtlustamiseks	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	veebruar 2021
Kodakondsuspoliitika					
3.23. Kodakondsuse ja keelepoliitika põhimõtteid ei muudeta.	Eesti keelepoliitika põhialused	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
3.24. Kui isik, kes on andnud lojaalsusvande Eesti Vabariigile sooritab terrorikuriteo või riigireetmise, võetakse temalt kohtuotsusega Eesti kodakondsus.	Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu	siseminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	august 2019
3.25. Koalitsioon ei seadusta topeltkodakondsust.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
3.26. Säilitame lihtsustatud kodakondsuse andmise puuetega inimestele.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus

3.27.Kelleltki ei tohi võtta sünniga omandatud Eesti kodakondsust.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
3.28. Oleme seisukohal, et kelleltki ei tohi võtta Eesti kodakondsust ainult seetõttu, kui tagantjärgi jõutakse hinnanguni, et kodakondsuse saamisel heauskselt käitunud inimene sai selle riigi eksituse tõttu.	Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu	siseminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	august 2019
3.29. Lahendame õigusliku segaduse Abhaasia eestlaste kodakondsuse küsimuses.	Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu	siseminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	august 2019
3.30. Korraldame kõigile soovijatele põhikooli lõpus riikliku tasemeeksami ühiskonnaõpetuses, mis on võrdsustatud kodakondsuseksamiga. Lisaks sellele toimub eesti keele lõpueksam (sh eesti keel teise keelena). Mõlema eksami positiivsel sooritamisel on võimalik seaduses sätestatud nõuete täitmisel taotleda isikul Eesti kodakondsust.	Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu	siseminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	august 2019
	Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seaduse eelnõu	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	august 2019
3.31. Pakume Eesti kodakondsuse taotlejatele tasuta eesti keele kursusi ja tasustatud õppepuhkust keele õppimiseks.	Lõimuv Eesti 2020 meetme "Igapäevaste kontaktide, suhtluse ja kaasamise toetamine ühiskonnas" tegevussuuna "Eesti keele majade loomine ning töö korraldamine" elluviimine	kultuuriminister		minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud eesti keelest erineva emakeelega inimestele pakutavate teenuste (sh kultuuriline mitmekesisus ja keeleõpe) väljatöötamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, rahvastikuminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
3.32. Võimaldame 20.08.1991. aasta seisuga Eestis elanud määratlemata kodakondsusega Eesti alalise elaniku ja kolmanda riigi kodaniku alaealistel järeltulijatel (lapsed ja lapselapsed), kes on Eestis sündinud ning Eesti Vabariigi alalised elanikud, saada Eesti kodakondsust taotluse alusel naturalisatsiooni korras, kui lapse vanemad või last üksi kasvatav vanem või täisealiseks saades laps esitab taotluse kolmanda riigi kodakondsusest loobumiseks. Võtame 1. jaanuariks 2020 vastu vajalikud seadusemuudatused.	Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu	siseminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	august 2019
IV Õigusriik ja otsedemokraatia					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Transparency International korruptsioonitajumise indeksi väärtus on üle 73 palli				
	Konfiskeeritud kriminaaltulu maht kasvab (algtase 2018: 2 mln eur)				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
4.1. Seisame õigusriigi eest. Toetame kutselist ja sõltumatut õigusemõistmist ning tänase kohtumajade võrgu säilimist. Soosime kohtuniku ametisse nimetamisel ulatuslikku õigusalast kogemust ning soodustame kohtunike rotatsiooni, spetsialiseerumist ja regulaarseid kohustuslikke koolitusi.	Kohtute seaduse jt seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2021
4.2. Tõhustame inimkaubanduse vastast ennetustööd ning pöörame rohkem tähelepanu ohvrite õiguste tagamisele menetlustes.	Heaolu arengukava 2016–2023 hoolekandeprogramm 2020–2023 (teavitustegevused inimkaubanduse ohvritega kokku puutuvatele spetsialistidele)	sotsiaalminister		minister	jaanuar 2020
	Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismide 2014–2021 programmist "Kohalik areng ja vaesuse vähendamine" rahastatava projektitaotluste avatud taotlusvooru "Teadlikkuse tõstmine perevägivalla teemadel ja seksi ostmise nõudluse vähendamiseks" toetuse andmise tingimuste kinnitamine	sotsiaalminister		minister	november 2019
4.3. Suurendame tasuta õigusnõustamise ja õigusabi kättesaadavust ning kvaliteeti, seades fookusesse haavatavamad ühiskonnagrupid.	Õigusabi dialoogsüsteem	justiitsminister		minister	detsember 2020

4.4. Kohaldame Euroopa Liidu õigust tervemõistuslikult vältides ülereguleerimist.	Õigusloomepoliitika põhialused aastani 2030	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	august 2019
4.5. Säilitame prokuratuuri ja kohtute menetlusliku sõltumatuse.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
4.6. Kiirendame kriminaalasjade menetlust, tagades muuhulgas olulise avaliku huviga asjade kiire ja tõhusa menetluse. Nii kohtueelne kui kohtulik menetlus peab toimuma mõistliku aja jooksul ning selle rikkumisel tuleb menetlus lõpetada.	Kriminaalmenetluse seadustiku revisjoni eelnõu	justiitsminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
	Kohtueelse kriminaalmenetluse ja kohtumenetluse viimine digitaalsele kujule	justiitsminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	pidev tegevus
4.7. Kujundame tõhususe huvides ümber täitesüsteemi, seades eesmärgiks õiglase ja proportsionaalse täitemenetluse, nõuete suurema täitmise ning kulutõhususe menetlusosalistele	Valminud täitemenetluse ümberkorraldamise kontseptsioon	justiitsminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
4.8. Seame sisse loosiga kodanike seast valitavad kriminaalmenetluse rahvakohtunikud ning kaalume rahvakohtunike kaasamist teatud tsiviilmenetlustes nagu perekonnaõigus.	Analüüs ja ettepanekud rahvakohtunike ulatuslikumaks kaasamiseks õigusemõistmisel	justiitsminister		minister	juuni 2021
4.9. Tagamaks ametnike vastutuse, vaatame üle riigivastutuse seaduse ning muuhulgas sätestame riigi vastutuse õigusemõistmisega seoses tekkinud kahju eest, nähes ette kahjutasu tõendatud olulise menetlusprotsessi rikkumise eest.	Analüüs ja ettepanekud riigivastutuse seaduse ja teiste asjaomaste seaduste täiendamiseks	justiitsminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	aprill 2020
4.10. Määrame Riigikogu erikomisjoni parlamentaarse järelevalve teostajaks prokuratuuri üle sarnaselt julgeolekuasutuste parlamentaarsele järelevalvele.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
4.11. Loome prokuratuuris võimaluse nimetada ametisse eriprokuröre teatud tähtajaga määratud prioriteetsete teemade menetlemiseks. Tagame eriprokuröri menetlusliku sõltumatuse. Riigikogu erikomisjon võib teha ettepanekuid riigi peaprokurörile eriprokuröri ametisse nimetamisel.	Analüüs ja ettepanekud prokuratuuriseaduse muutmiseks	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2019
Rahvahääletus ja rahvaalgatus					
4.12. Algatame põhiseaduse muutmise rahvaalgatuse seadustamiseks ja rahvahääletuse laiendamiseks.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
4.13. Rahvaalgatus vajab 25 000 kodaniku allkirja. Rahvaalgatuse puhul on juriidiline vorm seaduseelnõu, mitte otsuse eelnõu. Rahva poolt algatatud seaduseelnõu peab jõudma Riigikogus lõpphääletusele.	Analüüs ja ettepanekud rahvaalgatuse ulatuslikumaks seadustamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
4.14. Rahvahääletuse algatamiseks rahva poolt on vaja 50 000 kodaniku allkirja.	Analüüs ja ettepanekud rahvaalgatuse ulatuslikumaks seadustamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
4.15. Kui rahvahääletusele pandud seaduseelnõu ei saa poolthäälte enamust, siis ei too see kaasa Riigikogu erakorralisi valimisi.	Analüüs ja ettepanekud rahvahääletuse laiendamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
4.16. Rahvahääletusele pandud küsimus loetakse vastuvõetuks, kui osa võtab vähemalt viiskümmend protsenti hääleõiguslikest kodanikest ning seaduseelnõu või muu riigielu küsimus on saanud 5% võrra enam toetushääli kui vastuhääli.	Analüüs ja ettepanekud rahvahääletuse laiendamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
4.17. Põhiseaduse muutmine rahvahääletuse kaudu vajab 25% võrra enam toetushääli kui vastuhääli.	Analüüs ja ettepanekud rahvahääletuse laiendamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
4.18. Sama küsimust ei saa teist korda rahvahääletusele panna vähemalt kolme aasta jooksul.	Analüüs ja ettepanekud rahvahääletuse laiendamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
4.19. Rahvahääletusele ei saa panna Eesti Vabariigi põhiseaduse aluspõhimõtteid ega eelarve, maksude, riigi rahaliste kohustuste, välislepingute ratifitseerimise ja denonsseerimise, erakorralise seisukorra kehtestamise ja lõpetamise ning riigikaitse küsimusi.	Analüüs ja ettepanekud rahvahääletuse laiendamiseks	justiitsminister	riigisekretär, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020

V Kohalik elu ja regionaalpoliitika					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Sisemajanduse kogutoodangu erinevused Harju maakonnas ja ülejäänud Eestis elaniku kohta ei suurene (baastase: Harjumaa 25 652 €/in, muu Eesti 11 734 €/in)				
	Kohalike omavalitsuste kulude osakaal avaliku sektori kuludes kasvab (baastase 23%)				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
5.1. Jätkame Eesti haldusjaotuse ja haldusüksuste staatuse korrastamisega.	Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse ja kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus	riigihalduse minister		minister	november 2019
5.2 Toetame kohalike omavalitsuste ühistegevuse võimekuse tugevdamist maakonna ulatusega ülesannete ühiseks täitmiseks ja arengu kavandamiseks.	Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede	riigihalduse minister		minister	juuni 2019
	Toetuse andmise tingimused tegevuseks "Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks perioodil 2017–2023" muutmine	riigihalduse minister		minister	september 2019
	"Toetuse andmise tingimused regionaalsete kompetentsikeskuste arendamiseks" muutmine	riigihalduse minister		minister	september 2019
	Analüüs ja ettepanekud KOV vee-ettevõtete konsolideerumiseks	keskkonnaminister	riigihalduse minister	minister	november 2020
	Analüüs ja ettepanekud omavalitsustele ühiste ülesannete täitmise toetamiseks ja üleandmiseks koos finantseerimisega	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	jaanuar 2021
	Tegevustoetus omavalitsuste infotehnoloogia koostööks, keskseks arendamiseks ning IKT kompetentsi suurendamiseks	riigihalduse minister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	detsember 2022
5.3. Tagame maakoolide, lasteaedade, arstiabi, operatiivse päästeteenistuse ja politsei, kiire internetiühenduse ning teiste avalike teenuste ühtlase kättesaadavuse kogu Eestis.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 koolivõrgu programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
	Teenustasemete juhtimisinstrumendi platvormi loomine	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	juuni 2020
	Inimkeskse integreeritud haiglavõrgu kava 2040	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	september 2021
	Vabariigi Valitsuse korralduse "Investeeringute toetamine tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes, tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed tervishoiuteenused" investeeringute kava elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Metoodika erineva poliitika maapiirkondadele avalduva mõju hindamiseks (*rural proofing*)	maaeluminister	riigihalduse minister	minister	detsember 2020
5.4. Toetame kogukondliku liikumise, sh külavanemate rolli kohaliku elu kujundamisel.	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava (LEADER-meede)	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Analüüs ja ettepanekud CLLD-tüüpi kohalikul algatusel põhineva alt üles lähenemisviisi rakendamiseks	maaeluminister	rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	november 2020
5.5. Motiveerime kohalikke omavalitsusi soosima ettevõtlust.	Analüüs ja ettepanekud kohalike omavalitsuste rahastamise põhimõtete muutmiseks ning kohalike omavalitsuste rolli suurendamiseks kohaliku ettevõtluskeskkonna arendamisel	riigihalduse minister	rahandusminister, majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
5.6. Lihtsustame ettevõtluse edendamiseks vajaliku maa üleandmist kohalikele omavalitsustele.	Analüüs ja ettepanekud kohalikele omavalitsustele maa üleandmise lihtsustamiseks	riigihalduse minister	keskkonnaminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2021

5.7. Korrastame seadusandlust, et juurdepääs kinnistutele oleks tagatud.	Analüüs ja ettepanekud õigusaktide muutmiseks, et tagada juurdepääs kinnistule	justiitsminister	riigihalduse minister, majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	aprill 2020
5.8. Suurendame omavalitsuste eelarvelist iseseisvust, tõstes nende otsustusvabadust riiklike sihtotstarbeliste vahendite kasutamisel.	Analüüs ja ettepanekud omavalitsuste eelarvelise iseseisvuse suurendamiseks	riigihalduse minister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Analüüs ja ettepanekud kohalike maksude seaduse muutmiseks	rahandusminister	riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Maa korralise hindamise ja sellest tulenevad maamaksu seaduse muudatuse ettepanekud	keskkonnaminister	rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
5.9. Anname kohalikele omavalitsustele täiendavaid ülesandeid, mida nad efektiivsemalt täita suudavad, ja kasvatame vastavalt ka tulubaasi.	Analüüs ja ettepanekud riigitee tunnustele mittevastavate riigiteede seisukorra väljaselgitamiseks ja remondivajaku hindamiseks ning riigiteede tunnustele mittevastavate riigiteede üleandmiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	märts 2020
	Analüüs ja ettepanekud detsentraliseerimise toetamiseks ja täiendavate ülesannete üleandmiseks (koos metoodiliste juhistega ministeeriumidele üleandmise võimaluste hindamiseks ja üleandmise ettevalmistamiseks)	riigihalduse minister		Vabariigi Valitsus	veebruar 2021
	Analüüs ja ettepanekud asendushoolduse KOV tulubaasi andmiseks	sotsiaalminister	rahandusminister, riigihalduse minister	minister	detsember 2021
	Analüüs ja ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika ajakohastamise kohta	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
5.10. Vaatame üle kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse.	Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus	riigihalduse minister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
5.11. Soodustame inimeste tagasipöördumist maapiirkondadesse.	Analüüs ja ettepanekud inimeste tagasipöördumise soodustamiseks väljapoole pealinna piirkonda	riigihalduse minister	rahvastikuminister, maaeluminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
5.12. Tõstame väikesaarte kogukondadele osutatavate esmatähtsate teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti, et tagada saarte elanikele vajalikud elamistingimused.	Väikesaarte programmi elluviimine	riigihalduse minister		minister	pidev tegevus
5.13. Suurendame investeeringutoetusi ning eluasemelaenude ja ettevõtete investeeringulaenude käendamist maapiirkondades.	Analüüs ja ettepanekud eluasemelaenude ja ettevõtete investeerimislaenude käendamise suurendamiseks maapiirkonnas	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	riigihalduse minister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
5.14. Viime Tallinnast igasse maakonnakeskusesse ühe riigiasutuse või riigile kuuluva ettevõtte. Seame eesmärgiks viia nelja aastaga 1000 täiendavat töökohta Tallinnast välja.	Analüüs ja ettepanekud riigiasutuste või riigile kuuluvate ettevõtete Tallinnast väljaviimiseks	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	august 2019
5.15. Jätkame regionaalprogramme ja teeme Eesti maapiirkondade külapildi korda. Seejuures peame oluliseks lagunenud ja vanade hoonete korda tegemist, neile funktsiooni leidmist või lammutamist.	Regionaalpoliitika programm	riigihalduse minister		minister	oktoober 2019
	Meede "Kahaneva rahvastikuga piirkondade korterelamute tehnosüsteemide ja kandekonstruktsioonide rekonstrueerimise toetamine"	majandus- ja taristuminister		minister	mai 2020
	Meetme "Lammutustoetus kohalikele omavalitsustele" elluviimine	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister, keskkonnaminister	minister	pidev tegevus
	Keskkonnainvesteeringute Keksuse ringmajanduse programmi elluviimine	keskkonnaminister		minister	pidev tegevus
	Katseprojekt tühjenevate korterelamute (sh riigile loovutatud korterite) probleemi lahendamiseks kahaneva rahvastikuga piirkondades	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister	minister	detsember 2021
	Väljatöötamiskavatsus asjaõigusseaduse § 126 ning vajaduse korral teiste seaduste muutmiseks tühjenevate korterelamute probleemi lahendamiseks	riigihalduse minister	justiitsminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
VI Maaelu, põllumajandus ja kalandus					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Põllumajanduse ja kalanduse lisandväärtus hõivatu kohta (2018: 12 264 eurot, sihttase 2023. a 13 244 eurot)				

	Toidukaupade ekspordi ja impordi väärtuste suhe, % (2018. a 0,74%, sihttase 2023. a 0,78%)				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
6.1. Tagame Eesti põllumajandus- ja toidutootjatele võrdsed konkurentsitingimused Euroopa Liidus. Seisame otsetoetuste võrdsustamise eest ja maksame meie põllumeestele üleminekutoetusi ning jätkame tõuaretustoetuste maksmist.	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
6.2. Seisame järgmisel Euroopa Liidu eelarveperioodil MAKi rahastamise eest.	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm	keskkonnaminister		minister	veebruar 2020
6.3. Kindlustame Eesti isevarustatuse taseme põhitoiduainetega.	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
6.4. Tagame kõikide põllumajandustootjate võrdse kohtlemise olenemata nende suurusest ja eripärast. Toetame mõistlikku tasakaalu tava- ja mahetootmise vahel.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
6.5. Keelustame Eestis GMO kultuuride kasvatamise (välja arvatud labori- ja teadusuuringud).	Analüüs ja ettepanekud GMO kultuuride kasvatamise keelustamise võimaluste kohta	keskkonnaminister	maaeluminister	minister	juuni 2020
	GMO kultuuride kasvatamist käsitlevad põhimõtted	keskkonnaminister	maaeluminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
6.6. Toetame talude, sealhulgas peretalude kui Eesti traditsiooniliste põllumajandustootmisüksuste arengut.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
6.7. Jätkame noortalunike toetamist. Töötame välja täiendavad meetmed, et edendada põlvkondade vahetust, samuti talude üleandmist vanematelt järglastele.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava (meetmed põlvkondade vahetuseks)	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
6.8. Jätkame kodumaise mesinduse arendamist ja mesilasperede toetuse maksmist.	Mesindusprogramm 2019–2022	maaeluminister		minister	september 2019
	Analüüs ja ettepanekud tolmeldajate, sh meemesilaste, hukkumise vähendamise võimaluste kohta	maaeluminister		minister	jaanuar 2022
	"Taimekaitsevahendite säästva kasutamise tegevuskava aastateks 2019–2023" elluviimine	maaeluminister		minister	pidev tegevus
6.9. Toetame põllumeestele kuuluvate ühistute rajamist ja arendamist saaduste tootmiseks, ümbertöötlemiseks ja müügiks.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019

	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava (meetmed ühistegevuse edendamiseks)	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
6.10. Tagame krediidivõimalused. Oluline on edendada põllumajandusettevõtete riskijuhtimist ja võimaldada neile arenguks vajaliku krediidi kättesaadavus.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava (finantsinstrumendid)	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Investeerimisfond Maaelu Edendamise Sihtasutuse juurde	maaeluminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
6.11. Töötame koostöös tootjatega välja riskijuhtimise meetmed.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
6.12. Leiame võimalusi reguleerida maa ja metsa müümist. Põllu- ja metsamaa müümisel ning rentimisel eelistame kohalikku tootjat.	Analüüs ja ettepanekud maa ja metsa müümise reguleerimiseks ja kohaliku tootja eelistamiseks	maaeluminister	keskkonnaminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
6.13. Kaitseme väärtusliku põllumaa jätkuvat kasutamist põlluna ja vähemväärtusliku põllumaa kasutamist muu biomajanduse arendamiseks.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Maaelu ja põllumajandusturu korralduse seaduse muutmise eelnõu	maaeluminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
6.14. Suurendame põllumajandusteaduse stabiilset rahastamist.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
6.15. Tagame nõuandesüsteemi stabiilse arengu, panustades vajadusel riigieelarve vahendeid.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Maaelu arengukava muutmine (nõustajate järelkasvu programm)	maaeluminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2019
6.16. Edendame ausaid kauplemistavasid. Seisame tarneahela hea toimimise, ebaausate kauplemistavade tõkestamise ja toiduainete korrektse märgistamise eest.	Juhend toidu vabatahtlikku päritolumärgistust reguleeriva EL määruse 2018/775 rakendamiseks	maaeluminister		minister	oktoober 2019
	Ebaausate kauplemistavade direktiivi ülevõtmine	maaeluminister	justiitsminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	aprill 2021
6.17. Seame prioriteediks maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise ja LEADER meetme tegevuste kaudu konkurentsivõimelise palgaga töökohtade loomise.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Looduskaitse arengukava aastani 2020 elluviimine	keskkonnaminister	maaeluminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm	keskkonnaminister		minister	veebruar 2020
	Analüüs ja ettepanekud CLLD-tüüpi kohalikul algatusel põhineva alt üles lähenemisviisi rakendamiseks	maaeluminister	rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	november 2020

	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava (LEADER-meede)	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	november 2020
6.18. Väärtustame Eesti toidukultuuri ja piirkondade eripära.	Eesti toidu tutvustamise ja müügiedenduse kava "Eesti toit 2015–2020" elluviimine	maaeluminister		minister	detsember 2020
	Eesti mahemajanduse tervikprogrammi 2018–2021 elluviimine	maaeluminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, keskkonnaminister	minister	detsember 2021
6.19. Edendame Eesti toidu eksporti ja aitame kaasa meie toidusektori positiivse kuvandi loomisele ja tugevdamisele ning uute sihtturgude avamisele.	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Äridiplomaatia strateegia 2020 tegevuskava	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	maaeluminister, välisminister	minister	jaanuar 2020
	Eesti riikliku turismiarengukava 2014–2020 elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Eesti mahemajanduse tervikprogrammi 2018–2021 elluviimine	maaeluminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, keskkonnaminister	minister	detsember 2021
	Eesti toidusektori ekspordi edendamise tegevuskava 2019–2022 elluviimine	maaeluminister		minister	detsember 2022
6.20. Toetame erinevate meetmete kaudu kodumaise kalanduse kestlikkust ja töökohtade säilitamist kalandussektoris.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) rakenduskava 2021–2027	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
6.21. Pooldame stabiilset püügiõiguste süsteemi, kvaliteetset ülevaadet kalavarude seisust ning efektiivset järelevalvet kalavarude kasutamise üle.	Analüüs ja ettepanekud kutselise kalapüügi õiguse jaotussüsteemi kohta	maaeluminister	keskkonnaminister	minister	jaanuar 2020
	Kalapüügiseaduse muutmise väljatöötamiskavatsus	keskkonnaminister	maaeluminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
6.22. Toetame avamere kalakasvatuse jaoks vajalike seaduste, reeglite ning võimaluste väljatöötamist.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Analüüs ja ettepanekud võimalike merivesiviljeluse kompensatsioonimeetmete kohta	maaeluminister		minister	juuni 2019
	Keskkonnaministri määruse "Vesiviljeluse veekaitsenõuded, sealhulgas vesiviljelusest lähtuva vee saasteainesisalduse piirväärtused ja suublasse juhtimise ja seire nõuded" eelnõu	keskkonnaminister	maaeluminister	minister	oktoober 2019
	Parima võimaliku tehnika põhimõtete väljatöötamine ja keskkonnapraktika vesiviljeluse arendamiseks Läänemere piirkonnas	keskkonnaminister	maaeluminister	minister	juuni 2022
6.23. Soodustame kalapüügiga tegelevate ettevõtjate tegevuste mitmekesistamist, mis kindlustab kalurid aastaringse sissetulekuga.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) rakenduskava 2021–2027	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Mereala planeeringu kehtestamine	riigihalduse minister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	märts 2021
6.24. Vaatame üle erimärgistatud kütuse kasutamisega seotud piirangud.	Analüüs ja ettepanekud erimärgistatud diislikütuse kasutamiseks põllumajandussektoris	maaeluminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
VII Tervishoid					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Tervena elatud aastad suurenevad aastaks 2023 naistel 60,8 eluaastani ja meestel 58,1 eluaastani (baastase 2017. a naistel 59,0 ja meestel 54,5)				
	Eeldatava eluea ebavõrdsus meeste ja naiste vahel väheneb (2017. a on erinevus 8,6 eluaastat; 2023. a 7,4 eluaastat)				

Valitsusliidu aluspõhimõtted					
7.1. Seisame solidaarse tervishoiumudeli ja selle arendamise eest.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 inimkeskse tervishoiu programm	sotsiaalminister		minister	jaanuar 2020
7.2. Parandame arstiabi kättesaadavust ning lühendame ravijärjekordi.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
	Analüüs ja ettepanekud tervishoiu rahastamissüsteemi jätkusuutlikkuse ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks ravikindlustamata isikutele	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
	Inimkeskse integreeritud haiglavõrgu kava 2040	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	september 2021
	Patsiendikindlustuse seaduse eelnõu	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	august 2019
	Ravimiseaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	märts 2020
	Analüüs ja ettepanekud vanglameditsiini ja arestimajades osutatavate meditsiiniteenuste jätkusuutlikkuse tagamiseks koostöös tsiviilmeditsiiniga	sotsiaalminister	siseminister, justiitsminister	minister	aprill 2020
7.3.Viime läbi tervishoiu rahastamise reformi eesmärgiga tõhustada ressursi kasutamist ning pakkuda inimestele rohkem kvaliteetseid teenuseid:	Analüüs ja ettepanekud tervishoiu rahastamissüsteemi jätkusuutlikkuse ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks ravikindlustamata isikutele	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
7.3.1. parandame esmatasandi arstiabi kättesaadavust ja perearstinduse tehnoloogilist taset;	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 inimkeskse tervishoiu programm	sotsiaalminister		minister	jaanuar 2020
	Vabariigi Valitsuse korralduse "Investeeringute toetamine tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes, tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed tervishoiuteenused" investeeringute kava elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Toetuse andmise tingimused "Peremeditsiini tarkvara analüüs ja arendamine"	sotsiaalminister		minister	oktoober 2019
7.3.2. kaalume ajutise töövõimetuse hüvitise maksmise välja viimist Haigekassast;	Analüüs ja ettepanekud tervishoiu rahastamissüsteemi jätkusuutlikkuse ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks ravikindlustamata isikutele	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
7.3.3. töötame välja ravijuhtumi diagnoosipõhise rahastamise mudeli;	Vabariigi Valitsuse määrus "Eesti Haigekassa tervishoiuteenuse loetelu" (iga-aastane tervishoiuteenuste loetelu ja piirhindade uuendamine)	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
7.3.4. analüüsime raviteenuste hindu ja nende komponente.	Vabariigi Valitsuse määrus "Eesti Haigekassa tervishoiuteenuse loetelu" (iga-aastane tervishoiuteenuste loetelu ja piirhindade uuendamine)	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
7.4. Panustame perearsti süsteemi toimimisse, et vähendada EMO ja eriarstiabi koormust.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 inimkeskse tervishoiu programm	sotsiaalminister		minister	jaanuar 2020
	Vabariigi Valitsuse korralduse "Investeeringute toetamine tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes, tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed tervishoiuteenused" investeeringute kava elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
7.5. Tagame perearstikeskustes vastuvõtu ka õhtustel tundidel ning nädalavahetustel.	Isikustatud nõustamisteenuse rakendamine perearsti nõuandeliinil	sotsiaalminister		minister	jaanuar 2020
7.6. Säilitame maakondlikud haiglad ja rajame tervisekeskusi. Tagame arstiabi inimestele võimalikult kodu lähedal, arvestades regionaalpoliitilisi kaalutlusi.	Inimkeskse integreeritud haiglavõrgu kava 2040	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	september 2021

	Vabariigi Valitsuse korralduse "Investeeringute toetamine tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes, tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed tervishoiuteenused" investeeringute kava elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Toetuse andmise tingimuste "Keskhaigla infrastruktuuri kaasajastamine riskipiirkonnas" elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
7.7. Tõhustame narkomaania ja alkoholismi ennetust ning ravi. Peame oluliseks rakendada sõltlastest vägivaldsetele kurjategijatele kohustuslikke võõrutusprogramme.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 tervist toetavate valikute programm	sotsiaalminister	rahvastikuminister	minister	jaanuar 2020
	Programmide rakendamine sõltuvus- ja vägivalla probleemidega õigusrikkujate kohtlemiseks kriminaalmenetluses	justiitsminister	siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
	Karistusseadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise eelnõu	justiitsminister	siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
7.8. Tagame haigekassa poolt rahastatavate teenuste osutajate võrdse kohtlemise.	Analüüs ja ettepanekud Eesti Haigekassa lepingupartnerite kohtlemise põhimõtete korrastamiseks, seades eesmärgiks teenuste kvaliteedi paranemise ja järjepidevuse	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
7.9. Kiirendame digisaatekirjade, e-konsultatsioonide, digiregistrite ja teiste digilahenduste kasutusele võtmist.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 inimkeskse tervishoiu programm	sotsiaalminister		minister	jaanuar 2020
	Digiregistratuuri kasutuselevõtt piirkondlikes kesk- ja üldhaiglates	sotsiaalminister		minister	august 2019
	Väljatöötamiskavatsus tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna teenuste pakkumisel ühtse hindamiskeskkonna loomiseks	sotsiaalminister		minister	veebruar 2020
7.10. Käivitame personaalse terviseplatvormi väljatöötamise, mis aitab inimesel koguda ja analüüsida terviseandmeid ning kujundada oma tervisekäitumist. Viime ellu põhimõtte, et igal täisealisel inimesel on oma perearstiga kokku lepitud terviseplaan.	Lähteülesanne raviplaani lisamiseks Tervise Infosüsteemi	sotsiaalminister		minister	november 2019
	Analüüs ja ettepanekud patsiendiportaali teenuste uuendamiseks	sotsiaalminister		minister	november 2020
	Geeniproovide kogumise jätkamine, eesmärgiga koguda 2019. a lõpuks kokku 200 000 geeniproovi	sotsiaalminister		minister	jaanuar 2020
7.11. Analüüsime võimalusi raviteenuste kättesaadavuse laiendamiseks ravikindlustuseta inimestele.	Analüüs ja ettepanekud tervishoiu rahastamissüsteemi jätkusuutlikkuse ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks ravikindlustamata isikutele	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
7.12. Peame oluliseks laste ja noorte regulaarse terviseseisundi jälgimist, sh ülekaalulisuse, sõltuvustegevuste ja vaimse tervise probleemide vähendamist.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 tervist toetavate valikute programm	sotsiaalminister	rahvastikuminister	minister	jaanuar 2020
	Roheline raamat vaimse tervise probleemide koordineeritult ennetamise ja raviprotsesside tagamiseks	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, siseminister, justiitsminister, kaitseminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	aprill 2020
	Analüüs ja ettepanekud lasteasutuste mahetoidu programmi maksumuse ja rakendamise kohta	maaeluminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Rahvatervise seaduse eelnõu	sotsiaalminister	rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Toitumise ja liikumise roheline raamat	sotsiaalminister	kultuuriminister, haridus- ja teadusminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2019

7.13. Suurendame haiguste ennetusse suunatavaid vahendeid.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 tervist toetavate valikute programm	sotsiaalminister	rahvastikuminister	minister	jaanuar 2020
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 inimkeskse tervishoiu programm	sotsiaalminister		minister	jaanuar 2020
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 tervist toetava keskkonna programm	sotsiaalminister		minister	jaanuar 2020
	Analüüs ja ettepanekud tervishoiu rahastamissüsteemi jätkusuutlikkuse ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks ravikindlustamata isikutele	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
7.14. Loome vajalikud süsteemid inimeste vaimse tervise alaseks harimiseks, kogunevate probleemide ennetamiseks ja raviprotsessi õigeaegseks käivitamiseks.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 tervist toetavate valikute programm	sotsiaalminister	rahvastikuminister	minister	jaanuar 2020
	Roheline raamat vaimse tervise probleemide koordineeritult ennetamise ja raviprotsesside tagamiseks	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, siseminister, justiitsminister, kaitseminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	aprill 2020
7.15. Vaatame üle hambaravihüvitise korra ning muudame hüvitise patsiendiga kaasaskäivaks. Pöörame erilist tähelepanu profülaktikale ja noorte hambaravile.	Analüüs ja ettepanekud hambaravihüvitise täiendamiseks	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2019
7.16. Laiendame nõustamisprogramme teadlikuks pereplaneerimiseks, tervete laste sünniks, emade tervise kaitseks ja abortide arvu vähendamiseks.	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
	Analüüs ja ettepanekud raseduskriisi nõustamise ja naistekliinikutes töötava kliinilise psühholoogi konsultatsiooni kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamiseks	sotsiaalminister	rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	märts 2021
	Sündimust toetava perepoliitika pikaajaline visioon	rahvastikuminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
7.17. Teeme koostööd sotsiaalpartneritega tööõnnetus- ja kutsehaiguskindlustuse põhimõtete välja töötamiseks.	Analüüs ja ettepanekud tööõnnetus- ja kutsehaiguskindlustuse põhimõtete rakendamiseks	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	aprill 2020
	Analüüs ja ettepanekud töötervishoiuteenuse süsteemi parendamiseks ja jätkusuutlikkuse tagamiseks	sotsiaalminister		minister	mai 2020
7.18. Laiendame loovisikute sotsiaalseid garantiisid, eeskätt ravikindlustust.	Analüüs ja ettepanekud tervishoiu rahastamissüsteemi jätkusuutlikkuse ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks ravikindlustamata isikutele	sotsiaalminister	rahandusminister, kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
	Analüüs ja ettepanekud lühiajaliselt ja ebaregulaarselt töötavate inimeste töötuskindlustussüsteemi hõlmamiseks	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
VIII Sotsiaalne turvalisus					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Pensioni ja palga mediaansuhe (baastase: 2018. a 50%, sihttase 2023. a 50%)				
	Absoluutse vaesuse määr puuetega inimeste seas, % (baastase: 2017. a 4%, sihttase 2023. a 0,3%)				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
8.1. Kaasame eakaid ühiskondlikult oluliste küsimuste aruteludesse läbi eakate nõukogude.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
	Kodanikuühiskonna programm 2030	rahvastikuminister		minister	november 2019
8.2. Jätkame seeniorite teenusmajade loomist, mis tagavad eakatele nii hoolekande kui ka olmeteenused.	Meetme "Elamufondi arendamise investeeringutoetus kohalikele omavalitsustele" elluviimine	majandus- ja taristuminister	sotsiaalminister; riigihalduse minister, rahvastikuminister	minister	pidev tegevus

8.3. Seame eesmärgiks erakorralise pensionitõusu, et tõsta eakate toimetulekut ja heaolu.	Analüüs ja ettepanekud erakorralise pensionitõusu kohta	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
8.4. Kehtestame üleriigilised põhimõtted hooldajatoetuse maksmiseks.	Analüüs ja ettepanekud hooldajatoetuse põhimõtete ühtlustamiseks ning omastehooldajatele tugipaketi väljatöötamiseks	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
8.5. Kujundame püsiva puude tõestamise süsteemi lihtsamaks ja inimsõbralikumaks.	Analüüs ja ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika ajakohastamise kohta	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
8.6. Laiendame õendusteenuse kättesaadavust nii kodus kui hooldekodudes.	Analüüs ja ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika ajakohastamise kohta	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
8.7. Seame eesmärgiks parandada erivajadusega inimeste abivahendite kättesaadavust.	Analüüs ja ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika ajakohastamise kohta	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Analüüs ja ettepanekud abivahendite eelarve jätkusuutlikkuse ja eelarve arvestusliku kuluna planeerimise mõju kohta riigieelarvele ja inimestele vajaduspõhiselt abivahendite kättesaadavuse tagamiseks	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	märts 2020
8.8. Laiendame puuetega laste ja noorte õppevõimalusi.	Elukestva õppe strateegia 2020 koolivõrgu programm 2020–2023 (kaasava hariduse edendamise meede ja haridusliku erivajadusega õpilaste koolide toetamise meede)	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
8.9. Kaasajastame erivajadustega inimeste teenuste ja toetuste korralduse ning rahastuse.	Analüüs ja ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika ajakohastamise kohta	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika rahastamiseks	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2019
8.10. Loome arusaadavad reeglid sotsiaalteenuste eest tasumisel maksimaalse omaosaluse määramiseks, lähtudes põhimõttest, et koduteenused peaks olema inimesele soodsamad kui hooldekodusse paigutamine.	Analüüs ja ettepanekud pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika ajakohastamise kohta	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
8.11. Parandame elukeskkonna ligipääsetavust kõigi valdkondade üleselt.	Ettepanek ligipääsetavuse rakkerühma loomiseks	riigisekretär	sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister, haridus- ja teadusminister, kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
8.12. Jätkame koostöös omavalitsustega intellektihäirega inimeste elukeskkonna parandamist ja teenuste (sh ööpäevaringsete) arendamist.	Rakenduskava prioriteetse suuna 2 "Sotsiaalse kaasatuse suurendamine" meetme 2.5 "Hoolekande taristu arendamine, keskkonna kohandamine puuetega inimeste vajadustele vastavaks" tegevuse 2.5.1 "Erihoolekandeasutuste reorganiseerimine" elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
	Sotsiaalkaitseministri 19.02.2019 käskkirja nr 19 "Taotlusvoor intervallhoiuteenuse osutamise teenuskohtade kohandamiseks" elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
8.13. Käivitame innovaatilisi lahendusi koduse toimetuleku ja hoolduse toetamiseks.	Roheline raamat "Tehnoloogiliste lahenduste kasutus sotsiaalkaitses"	sotsiaalminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Meetme "Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused" toetuse andmise tingimuste elluviimine uudsete lahenduste väljatöötamiseks ja rakendamiseks	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
8.14. Töötame välja Eestile sobiva vabatahtlike koostöömudeli hoolekandes.	Analüüs ja ettepanekud vabatahtlikke kaasava koostöömudeli rakendamiseks hoolekandes	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2020
8.15. Tagame kooliaja lõppedes kõigile mitteiseseisvatele puudega noortele koha, kuhu edasi suunduda.	Analüüs ja ettepanekud erivajadusega laste tugisüsteemi korrastamiseks	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
8.16. Suurendame kodus pakutavate sotsiaalteenuste (sh hooldusteenuste) mahtu, valikut ja kvaliteeti.	Meetme "Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused" toetuse andmise tingimuste muutmine	sotsiaalminister		minister	august 2019
	Meetme "Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused" raames avatud taotlusvoorude elluviimine	sotsiaalminister		minister	pidev tegevus
8.17. Suurendame nii rehabilitatsiooni kui ka taastusravi võimalusi.	Analüüs ja ettepanekud Rahvusvahelise Funktsionaalsete Piirangute Klassifikaatori (RFK) kasutamiseks	sotsiaalminister		minister	november 2019

	Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
8.18. Paneme rõhku pikaajalise hoolduse valdkonnas töötavate spetsialistide väljaõppele ja täiendharidusele.	Heaolu arengukava 2016–2023 hoolekandeprogramm 2020–2023	sotsiaalminister		minister	jaanuar 2020
8.19. Jätkame hooldust vajavatele keerulisematele sihtgruppidele (nt dementsusega inimesed, autismispektrihäirega inimesed) pakutavate teenuste ja hooldekodukohtade arendamist ja kaasajastamist.	Projekti "Innovaatiline eakate kodu keerulise hooldusvajadusega eakatele" elluviimine	sotsiaalminister		minister	november 2019
8.20. Jätkame sundüürnike ja represseeritute andmebaasi täpsustamist ning analüüsime koostöös omavalitsuste, Eesti Üürnike Liidu, Eesti Memento Liidu ja Eesti Omanike Keskliiduga võimalikke lahendusi.	Analüüsi "Omandireformi sotsiaalne mõju rõhuasetusega elamu- ja restitutsioonipoliitikale" tegemine ja ettepanekute esitamine	riigihalduse minister	rahandusminister, rahvastikuminister, justiitsminister	minister	jaanuar 2021
Pensioni II samba reform					
8.21. Säilitame teise pensionisamba ja selle poolt pakutavad teenused.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	II samba reformiks vajalikud analüüsid ning kogumispensionide seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (II samba reform)	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
8.22. Vaatame üle pensionifondide haldustasud, teise samba väljamaksete korra pensioniikka jõudmisel ning kindlustuslepingute sõlmimise ja lõpetamise tingimused.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Analüüs ja ettepanekud investeerimisfondide seaduse, kogumispensionide seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise kohta	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
8.23. Me ei muuda kogumispensioni süsteemiga liitumise korda ning inimesed, kellel on kehtiva seaduse järgi kohustus süsteemiga liituda, liidetakse süsteemiga ka edaspidi automaatselt.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
8.24. Kaalume tööandja poolt töötajatele pensioni kogumise võimaluste soodustamist.	Analüüs ja ettepanekud tööandja poolt töötajatele pensioni kogumise võimaluste soodustamiseks, sh soodustingimustel vanaduspensionide seaduse ja väljateenitud aastate pensionide reformimiseks	sotsiaalminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
8.25. Võtame 1. jaanuariks 2020 vastu seadusemuudatused, millega:	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	II samba reformiks vajalikud analüüsid ning kogumispensionide seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (II samba reform)	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
8.25.1. Teise pensionisambaga liitunud ja tulevikus liituvad inimesed saavad õiguse teise pensionisamba skeemist avalduse alusel väljuda. Väljunud inimesi koheldakse analoogselt nendega, kes ei ole teise sambaga liitunud. Selleks töötame välja väljamaksmise tingimused ja korra. Väljamaksed teise samba pensionifondidest tehakse pärast avalduse esitamist kahe aasta jooksul ning neilt tasutakse tulumaks.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
8.25.2. Teise samba pensioni kogumist jätkavad inimesed saavad õiguse esitada avaldus, mille alusel kantakse teise sambasse tehtavad maksed (2%+4%) edaspidi teise samba fondi asemel otse inimese investeerimiskontole.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
8.25.3. Teise pensionisambasse kogutud vara võimaldatakse kanda pensioni koguja investeerimiskontole. Väljamaksed teise samba fondidest investeerimiskontole tehakse pärast avalduse esitamist kahe aasta jooksul, fondide vahetamisega samadel tähtaegadel.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
8.25.4. Investeerimiskontolt vahendite väljavõtmine on võimalik igal ajahetkel. Vahendite väljavõtmisel tuleb tasuda tulumaks.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
8.25.5. Laiendame investeerimiskonto kasutamise võimalusi.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
8.25.6 Inimestele, kes ei ole teise samba süsteemiga liitunud või on süsteemist väljunud, antakse õigus sellega liituda.	Analüüs ja ettepanekud pensioni II samba reformi elluviimiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
IX Haridus- ja teaduspoliitika					

Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Eri- ja kutsealase hariduseta täiskasvanute (25–64) osakaal (%) – 2018. a 27%, sihttase aastateks 2021–2023 25%				
	Avaliku sektori poolt rahastatud TA kulud kasvavad 1%-ni SKPst				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
Teadus ja kõrgharidus					
9.1. Seame eesmärgiks tõsta riigi poolt teadus- ja arendustegevuseks eraldatavate vahendite tase vähemalt 1%-ni SKT-st. Peame oluliseks erasektori investeeringute osakaalu tõusmist teadus- ja arendustegevusse.	Analüüs ja ettepanekud ettevõtete teadus- ja arendustegevust soodustava maksuerandi teemal	rahandusminister	haridus- ja teadusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2019
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtete teadus- ja arendustegevuse statistika kogumise tõhustamiseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	rahandusminister, teadus- ja haridusminister	minister	november 2019
	Analüüs ja ettepanekud Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuses innovatsiooni toetamise võimekuse parandamiseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Teadus- ja tehnoloogiamahukate iduettevõtete fond	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	veebruar 2020
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtete rakendusuuringute toetamise korraldamiseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Ministeeriumide valdkondlikud teadus- ja arendustegevuse tegevusplaanid	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	mai 2020
9.2. Eraldame osa riigi teadus- ja arendustegevusse suunatavatest vahenditest kaasrahastusena ettevõtjatele, kes tellivad teadusasutustelt teenuseid või tegelevad ise teadus- ja arendustegevusega. Motiveerime teadlasi ja teadusasutusi panustama turulähedasse toote- ja tehnoloogiaarendusse.	Ettevõtluse haruliitude arendusnõunike toetusmeede	haridus- ja teadusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtlusdoktorantuuri tõhusamaks korraldamiseks	haridus- ja teadusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Arendusgrandi katseprojekti tulemused	haridus- ja teadusminister		minister	juuni 2021
9.3. Kaasame Eesti Teaduste Akadeemia esindajaid riigile oluliste küsimuste langetamisel.	Teadus- ja Arendusnõukogu koosseisu kinnitamine	riigisekretär	haridus- ja teadusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	november 2021
9.4. Paneme teaduse ja hariduse valdkonna ning erasektori koostöös Eesti liikmelisuse maailma teaduskeskustes maksimaalselt tööle.	Analüüs ja ettepanekud Eesti liikmesuse paremaks ärakasutamiseks (sh ESAs, CERNis, EUROSTARSis, Euroopa Horisondis)	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Ettevõtete EUROSTARSis osalemise toetus	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	jaanuar 2020
	CERNiga liitumise leping	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	veebruar 2020
9.5. Soodustame teaduse rahastus- ning hindamissüsteemi kaudu eestikeelse teadustöö edendamist, Eestiga seotud teemade uurimist ning riigi ja ühiskonna huve teenivat teadustööd.	Ministeeriumide valdkondlikud teadus- ja arendustegevuse tegevusplaanid	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	mai 2020
	Ressursside väärindamise programm (puit, põllumjaandustooted, maavarad)	haridus- ja teadusminister		minister	oktoober 2019
	Haridusuuringute programm	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2020

9.6. Seame prioriteetseks rahvusteaduste kui rahvusliku identiteedi põhialuse edendamist. Toetame ja edendame Eesti lähiajaloo teaduslikku uurimist.	Keeletehnoloogia teadus- ja arendustegevuse programmi "Eesti keeletehnoloogia 2018–2027" elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Eesti keele ja kultuurimälu programm	haridus- ja teadusminister		minister	juuni 2019
9.7. Tagame õppejõududele konkurentsivõimelise palga ning üliõpilastele tasuta ja kõrge kvaliteediga hariduse eesti keeles (välja arvatud rahvusvaheliste lepingute alusel toimuvad koostöövõrgustikud, ühisõppekavad, üliõpilasvahetused, koostööprojektid jms). Seame kõrghariduse lisarahastamisel eesmärgiks, et eestikeelse kõrghariduse osakaal ei väheneks.	Analüüs ja ettepanekud kõrghariduse rahastamisvõimaluste kohta	haridus- ja teadusminister		minister	november 2019
9.8. Jätkame eestikeelse kõrghariduse õppevara programmiga.	"Eestikeelsete kõrgkooliõpikute loomise toetamise põhimõtted 2018–2027" elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2020
9.9. Analüüsime Eestile olulistes valdkondades riiklikult tagatud õppelaenu süsteemi loomist, kus ülikooli lõpetaja ei pea õpingute lõpus laenu tagasi maksma, kui ta töötab vähemalt viis aastat Eestis.	Analüüs ja ettepanekud õpingute lõppedes Eestisse tööle jäämise soodustamise võimaluste kohta õppelaenu tagastamise tingimuste muutmise abil	haridus- ja teadusminister	rahandusminister	minister	veebruar 2022
9.10. Loome paremad võimalused erivajadusega õppurite (sh vaegkuuljad ja vaegnägijad) osalemiseks kõrghariduses ja kutseõppes.	Eesti keele arengukava 2011–2017 (2020) elluviimine	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
	Eesti keeletehnoloogia 2018–2027 programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
9.11. Seame eesmärgiks doktorandipalga kehtestamise.	Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse ning kõrgharidusseaduse muutmise väljatöötamiskavatsus	haridus- ja teadusminister		minister	november 2019
9.12. Arendame elukestvat õpet ning rahvaülikoolide tegevust täiskasvanute täienduskoolituste ellu viimisel.	Elukestva õppe strateegia 2020 täiskasvanuhariduse programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
9.13. Lahendame viipekeele tõlkide õpetuse küsimuse.	Analüüs ja ettepanekud viipekeele tõlke teenuse kättesaadavuse parandamiseks ja viipekeele tõlkide piisaval hulgal tagamiseks	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister	minister	aprill 2020
Alus-, põhi- ja keskharidus					
9.14. Väärtustame lasteaiaõpetajate tööd. Teeme koostööd kohalike omavalitsustega, et lasteaiaõpetajate palk tõuseks.	Vabariigi Valitsuse määruse "Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord" eelnõu	riigihalduse minister	haridus- ja teadusminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
9.15. Seame eesmärgiks õpetajate palgatõusu jätkamise ja tunnustame nende tööd.	Vabariigi Valitsuse määruse "Põhikooli ja gümnaasiumi õpetaja töötasu alammäär" muutmise eelnõu	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
	Vabariigi Valitsuse määruse "Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord" eelnõu	riigihalduse minister	haridus- ja teadusminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023 (riiklike haridusstipendiumite ja preemiate määramine, Aasta Õpetaja Gala korraldamine)	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
9.16. Korraldame õpetajate IT-alast ettevalmistust ning seome õppekavad tihedamalt IT-vahendite kasutamisega nii iseseisvas töös kui ka koolitunnis.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 digipöörde programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
	Analüüs ja ettepanekud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava muutmiseks	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	november 2021
9.17. Tagame õpetajatele professionaalse nõustamise, mis hõlmab nii üldpedagoogilist, psühholoogilist kui ka hariduslike erivajadustega õpilaste õpetamise alast nõustamist.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
	Haridusteaduste programmi loomine Eesti haridusteaduste toetamiseks ja järelkasvu tagamiseks	haridus- ja teadusminister		minister	märts 2020
9.18. Kasvatame ühisosa kutse- ja üldhariduse vahel, suurendame valikuvabadust haridussüsteemis ning tõstame kutsehariduse mainet. Pakume noortele tööturul konkurentsivõimelist haridust ja kutseoskusi.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 kutsehariduse programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019

	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 täiskasvanuharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
9.19. Tagame kodulähedaste koolide säilimise.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 koolivõrgu programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
9.20. Toetame suurema otsustusõiguse andmist koolidele ja vähendame kohustuslike ainete mahtu õppekavas.	Analüüs ja ettepanekud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava muutmiseks	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	november 2021
9.21. Teeme kõik, et muuta lasteaiad, põhikoolid, gümnaasiumid ja kutsekoolid turvaliseks ning kiusamisvabaks. Edendame sotsiaalmeedia käitumise norme ja etiketti, et vähendada virtuaalkiusamist.	Haridus- ja teadusministri käskkirjaga kinnitatud kontseptsiooni "Kiusamisvaba haridustee kontseptsioon" elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
9.22. Tagame koolivõrgu mitmekesisuse. Selleks tagame riigi-, munitsipaal- ja erakoolidele ühetaolised rahalised võimalused hariduse pakkumiseks.	Elukestva õppe strateegia 2020 koolivõrguprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
9.23. Tõstame õpilaste liikumisharjumust tervislike eluviiside lahutamatu osana. Selleks teeme koostööd riigi, kohalike omavalitsuste, haridusasutuste, lapsevanemate ning erasektori vahel.	Toitumise ja liikumise roheline raamat	sotsiaalminister	kultuuriminister, haridus- ja teadusminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismide 2014–2021 programmi "Kohalik areng ja vaesuse vähendamine" raames rahastatava projekti "Koolilaste liikumisharrastuse suurendamine" toetuse rahuldamise otsus	sotsiaalminister		minister	november 2019
	Analüüs ja ettepanekud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava muutmiseks	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	november 2021
9.24. Tõhustame tervise, sotsiaal- ja haridusvaldkonna koostööd kindlustamaks lastele vajalike tugiteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi olenemata lapse elukohast ja haridusliku erivajaduse olemasolust.	Analüüs ja ettepanekud erivajadusega laste tugisüsteemi korrastamiseks	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
	Alushariduse seaduse eelnõu	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Alushariduse riiklik õppekava	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
9.25. Loome koolides programmi IT-õppe parandamiseks ning integreerime IT-õppe riiklikku õppekavasse. Laiendame koolides robootika- ja programmeerimisõpet.	Analüüs ja ettepanekud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava muutmiseks	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	november 2021
	ProgeTiiger programmi elluviimne	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
9.26. Toetame koolides maleõpet selleks vajaliku inventari soetamisega ning soosime erinevate mõttemängude arendamist.	Elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023 (koolipidajate toetus õppevahendite soetamiseks)	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
9.27. Toetame usundiõpetuse laialdasemat pakkumist valikainena.	Analüüs ja ettepanekud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava muutmiseks	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	november 2021
9.28. Vaatame üle gümnaasiumihariduse korralduse.	Elukestva õppe strateegia 2020 koolivõrguprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
9.29. Korrastame põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise tingimused.	Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seaduse eelnõu	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	august 2019
9.30. Võimaldame kõigile noortele vähemalt keskhariduse või kutsekvalifikatsiooni.	Noortevaldkonna arengukava 2014–2020 noortevaldkonna programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister	sotsiaalminister	minister	detsember 2019
Eesti keel					

9.31. Arendame eesti keele majade tegevust ja eesti keele õppe võimalusi.	Lõimuv Eesti 2020 elluviimine	kultuuriminister	rahvastikuminister, haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, justiitsminister	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud eesti keelest erineva emakeelega inimestele pakutavate teenuste (sh kultuuriline mitmekesisus ja keeleõpe) väljatöötamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, rahvastikuminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
9.32. Laiendame eesti keele majade võimalusi lapsevanemate nõustamisel ja toetamisel eesti keele, hariduse, keelekümbluse ja muude eesti keele oskuste parandamise ning täiendamise võimaluste osas.	Analüüs ja ettepanekud eesti keelest erineva emakeelega inimestele pakutavate teenuste (sh kultuuriline mitmekesisus ja keeleõpe) väljatöötamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, rahvastikuminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
9.33. Kasvatame eesti keele õppe ja kasutamise võimalusi internetis ja nutiseadmetes. Loome tasuta eesti keele õppe nutirakenduse, mida saab kasutada nii Eestis kui üle maailma eesti keele omandamiseks.	Eesti keele arengukava 2011–2017 (2020) elluviimine	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
9.34. Toetame eesti keele õpet välisriigi koolides, kus õpivad eestlaste kogukonna lapsed. Laiendame vabalt kättesaadavat eestikeelset ja eesti keele digiõppevara.	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Globaalse Eesti programmi väljatöötamine	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, välisminister	minister	juuli 2020
	Rahvuskaaslaste programm 2014–2020 elluviimine	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister, kultuuriminister	minister	detsember 2020
9.35. Tagame lasteaedades ja koolides väga hea eesti keele õpetamise taseme. Pöörame erilist tähelepanu piisava arvu õpetajate ettevalmistamisele ja motiveerimisele. Viime sisse palga lisakoefitsiendi eestikeelse õppe edendamiseks.	Alushariduse seaduse eelnõu	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Alushariduse riiklik õppekava	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
	Projekti "Professionaalne eestikeelne õpetaja kõigis vene õppekeelega rühmades" elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
9.36. Peame oluliseks, et lasteaedades ja koolides oleks eesti keele oskust arendav kaasaegne metoodika ja õppevahendid. Seame eesmärgiks, et kõik koolilõpetajad valdavad vabalt eesti keelt, on võimelised jätkama oma õpinguid Eesti kõrgkoolides ja on konkurentsivõimelised tööturul.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
	Alushariduse seaduse eelnõu	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020

	Alushariduse riiklik õppekava	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
9.37. Töötame välja eestikeelse hariduse arendamise plaani, mis võimaldab lastel jätkata oma õpinguid eesti keeles.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
9.38. Loome Riigikogu juurde eesti keele õppe ja arenguga tegeleva probleemkomisjoni.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
9.39. Jätkame olemasoleva pilootprogrammiga, lubades pedagoogiliselt põhjendatud paindlikkust keele- ja aineõppe teostamisel kindlaks määratud mitmekeelsetes gümnaasiumites koos süvendatud eesti keele õppega.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
9.40. Säilitame ja uuendame Kohtla-Järvel eestikeelse eraldiseisva õppeasutuse.	Analüüs ja ettepanekud Kohtla-Järvel eestikeelse eraldiseisva õppeasutuse säilitamise ja uuendamise kohta	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	august 2019
X Kultuur, sport ja noorsootöö					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Elanike kultuurielus osalemine viimase aasta jooksul ei vähene (baastase 2017. a 78,7%)				
	Noorte kaasatus noorsootöös (% noorte koguarvust) (baastase 57,8%, sihttase 2022 – 60%)				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
10.1. Hoiame ja arendame eesti keelt, mis on meie põhiseaduslik väärtus ning kohustus.	Eesti keelepoliitika põhialused	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Eesti keele arengukava 2011–2017 (2020) elluviimine	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
10.2. Avardame laste võimalusi käia regulaarselt teatris, muuseumis ja kontsertidel.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
	Analüüs ja ettepanekud avardamaks laste võimalusi käia regulaarselt teatris, muuseumis ja kontsertidel	kultuuriminister		minister	veebruar 2020
10.3. Toetame Eesti laulu- ja tantsupeotraditsiooni jätkumist, väärtustades koorijuhte ning tantsuõpetajaid. Jätkame riigi poolt toetatud programmidega, et tagada eesti rahvakultuuri säilimine.	Eesti kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 elluviimine	kultuuriminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide rahastamise ning kollektiivi juhtide töötasude edaspidiseks toetamiseks	kultuuriminister		minister	veebruar 2020
10.4. Seame eesmärgiks kõrgharidusega kultuuritöötajate palgatõusu.	Eesti kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 elluviimine	kultuuriminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
10.5. Väärtustame kirikute ja koguduste panust kohaliku kultuurielu edendamisel.	Eesti kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 elluviimine	kultuuriminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud usuühenduste rolli kohta kultuurielu edendamisel	rahvastikuminister	kultuuriminister	minister	detsember 2019
10.6. Toetame riiklikult oluliste Eesti ajaloo- ja kultuuriobjektide, sh sakraalehitiste renoveerimist ning kaasajastame muinsuskaitse nõuded.	Eesti kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 elluviimine	kultuuriminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
10.7. Algatame Globaalse Eesti programmi ülemaailmse Eesti kogukonna aktiveerimiseks ja kaasamiseks. Toetame eesti rahvuskultuuri tutvustamist ja viimist laia maailma ning eesti keele ja kultuuri hoidmist, arendamist ja uurimist kaasates meie kogukondi välismaal ja hea tahte saadikuid.	Analüüs ja ettepanekud ülemaailmse eestluse koostöökomisjoni loomiseks	rahvastikuminister	kultuuriminister, välisminister, haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Globaalse Eesti programmi väljatöötamine	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, välisminister	minister	juuli 2020
10.8. Toetame rahvaraamatukogude rolli ühiskonnas ning loome tingimused nende töö kaasajastamiseks ning tugevama sünergia loomiseks teabelevi ning kultuuri- ja huvitegevuse teiste valdkondadega.	Rahvaraamatukogu seaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatsus	kultuuriminister		minister	detsember 2019

10.9. Jätkame kultuuripärandi, muuseumikogude ja arhiivide digiteerimist ning digitaalsel kujul kättesaadavaks tegemist.	Kultuuripärandi digiteerimine 2018–2023 tegevuskava elluviimine	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
	Muuseumide ühishoidla kui kompetentsikeskuse planeerimine	kultuuriminister		minister	veebruar 2020
10.10. Töötame välja loovisikute ja ühiskonna huve arvestava lahenduse nn tühja kasseti tasu süsteemi kaasajastamiseks.	Autoriõiguse seaduse muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister	kultuuriminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
10.11. Avardame loomemajanduse ettevõtete võimalusi ning tootearendust, eksporti ja turundust toetavaid riiklikke meetmeid ka loovtööstuse (sh filmitööstuse) ettevõtetele.	Analüüs ja ettepanekud loomemajanduse toetuste tulemuste kohta	kultuuriminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Tööstusomandi seadustiku muutmise väljatöötamiskavatsus	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2021
10.12. Peame oluliseks metseenlust ja motiveerime sponsorlust ning erakapitali suuremat kaasamist kultuuri loomisesse ja edendamisse.	Analüüs ja ettepanekud erakapitali suuremaks kaasamiseks kultuuri loomisse ja edendamisse	kultuuriminister	rahandusminister, rahvastikuminister	minister	oktoober 2019
10.13. Toetame kultuurivaldkonnas loomevaldkondade eksporti ja rahvusvahelistumist. Toetame rahvusvahelise filmitööstuse toomist Eestisse ja selleks vastava taristu loomist.	Tööstusomandi seadustiku muutmise väljatöötamiskavatsus	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2021
10.14. Toetame eesti filmikunsti ja audiovisuaaltööstust.	Eesti kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 elluviimine	kultuuriminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
10.15. Laiendame kunsti kättesaadavust. Selleks käivitame galeriiprogrammi, mis loob vajalikud tingimused eesti kunsti eksponeerimiseks väljaspool suuremaid linnu.	Analüüs ja ettepanekud kunsti kättesaadavuse parandamiseks	kultuuriminister		minister	oktoober 2019
Sport					
10.16. Renoveerime ja laiendame koostöös kohalike omavalitsuste ja erasektoriga riigi spordirajatiste võrku. Toetame kohalikke omavalitsusi kergliiklusteede ja liikumisradade võrgustike loomisel ning multifunktsionaalsete aastaringselt kasutatavate spordiväljakute, sh jalgpalli sisehallide rajamisel.	Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030 elluviimine	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	pidev tegevus
	Toetusmeede suuremate linnade jalgrattastrateegiate koostamiseks ja elluviimiseks	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister	minister	veebruar 2021
10.17. Seisame ausa mängu põhimõtete järgimise eest ning võitleme kokkuleppemängude ja dopingu vastu.	Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030 elluviimine	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	pidev tegevus
10.18. Iga laps peaks päevas vähemalt 60 minutit aktiivselt liikuma. Toetame valikainena spordi pakkumist kooliprogrammi loomuliku osana ja jätkame ujumise algõpetust.	Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030 elluviimine	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	pidev tegevus
	Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 tervist toetavate valikute programm	sotsiaalminister	rahvastikuminister	minister	jaanuar 2020
	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 koolivõrgu programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
	Ujumise algõppe programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister	kultuuriminister	minister	pidev tegevus
	Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismide 2014–2021 programmi "Kohalik areng ja vaesuse vähendamine" raames rahastatava projekti "Koolilaste liikumisharrastuse suurendamine" toetuse rahuldamise otsus	sotsiaalminister		minister	november 2019
	Toitumise ja liikumise roheline raamat	sotsiaalminister	kultuuriminister, haridus- ja teadusminister, maaeluminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Analüüs ja ettepanekud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava muutmiseks	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	november 2021

10.19. Tagame toetuse andekatele noorsportlastele ning nende treeneritele.	Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030 elluviimine	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	pidev tegevus
10.20. Peame oluliseks jätkata Eesti Olümpiakomitee programmi „Team Estonia“.	Spordiprogrammi 2020–2023 elluviimine	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
10.21. Jätkame riikliku treeneritoetuse programmi ning kohtunike toetamist.	Spordiprogrammi 2020–2023 elluviimine	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
10.22. Loome riikliku invaspordi toetusprogrammi, mis annaks harrastajatele ja sportlastele suuremad võimalused treeninguteks ning osalemiseks nii siseriiklikel kui ka rahvusvahelistel võistlustel.	Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030 elluviimine	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	minister	pidev tegevus
10.23. Toetame rahvusvaheliste suurvõistluste korraldamist Eestis.	Spordiprogrammi elluviimine vastavalt kultuuriministri määrusele "Riigieelarvest Kultuuriministeeriumile spordi toetamiseks eraldatud vahenditest antavate sporditoetuste liigid ning toetuse taotlemise, taotleja hindamise, toetuse määramise ja määramisest keeldumise tingimused ja kord"	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
Noored					
10.24. Peame oluliseks noorte suuremat kaasamist riigielu juhtimisse.	Noortevaldkonna arengukava 2014–2020 noortevaldkonna programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister	sotsiaalminister	minister	detsember 2019
10.25. Toetame noorteorganisatsioone ning noortevolikogude ja noorteühenduste rolli tõstmist.	Noortevaldkonna arengukava 2014–2020 noortevaldkonna programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister	sotsiaalminister	minister	detsember 2019
10.26. Tunnustame mitteformaalset haridust kui osa noore enesearengust ja haridussüsteemist, tagades ligipääsu kvaliteetsele huvihariduse. Väärtustame läbi vabatahtliku kogemuse omandatud oskusi.	Riikliku huvihariduse ja huvitegevuse toetussüsteemi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
10.27. Toetame noorte isamaalise kasvatusega tegelevaid organisatsioone.	Kaitseministeeriumi valitsemisala nelja-aastane arengukava 2019–2022	kaitseminister		minister	pidev tegevus
	Haridus- ja teadusministri strateegiliste partnerite toetamise käskkiri	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
10.28. Laiendame laste võimalusi osalemaks suvelaagrites ja õpilasmalevates.	Noortevaldkonna arengukava 2014–2020 noortevaldkonna programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister	sotsiaalminister	minister	detsember 2019
10.29. Toetame puuetega noorte võimalusi osaleda huviringides, noortekeskuste tegevustes jt noortele suunatud tegevustes.	Toetuse andmise tingimuste "Noorsootöötajate koolituste arendamine" elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
10.30. Toetame noori tööturule sisenemisel. Peame oluliseks ennetustegevusi mittetöötavate ja mitteõppivate (NEET) noorte arvu vähendamiseks.	Noortevaldkonna arengukava 2014–2020 noortevaldkonna programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister	sotsiaalminister	minister	detsember 2019
	Toetuse andmise tingimuste "Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine" elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2020
	Heaolu arengukava 2016–2023 tööturuprogramm 2020–2023	sotsiaalminister		minister	jaanuar 2020
XI Sidus ühiskond ja rahvastik					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Rahvaarvu suurenemine (baastase 2019. a 1 323 824 inimest)				
	Tajutud seotus Eesti riigiga (tugeva ja keskmise seotuse tajuga inimeste osakaal on vähemalt 72%)				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
Pered ja rahvastik					
11.1. Tagame lasterikastele ja noortele peredele võimaluse saada oma kodu soetamiseks või parendamiseks laenu riigi käendusel ning ilma kohustusliku omafinantseeringuta. Kaasajastame lasterikaste perede Kredexi kodutoetuse kriteeriume ja summasid.	Analüüs ja ettepanekud omafinantseeringuta laenukäenduse andmise võimaluste kohta	majandus- ja taristuminister	sotsiaalminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
	Majandus- ja taristuministri määruse eelnõu "Lasterikaste perede kodutoetuse andmise tingimused"	majandus- ja taristuminister	sotsiaalminister, rahvastikuminister	minister	august 2019
11.2. Jätkame meetmega kohalike omavalitsuste elamufondi investeeringute toetamiseks.	Meetme "Elamufondi arendamise investeeringutoetus kohalikele omavalitsustele" elluviimine	majandus- ja taristuminister	sotsiaalminister; riigihalduse minister, rahvastikuminister	minister	pidev tegevus

11.3. Seame eesmärgiks suurendada maksuvaba tulu lähtudes laste arvust peres.	Analüüs ja ettepanekud tulumaksuseaduse muutmiseks	rahandusminister	sotsiaalminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2019
11.4. Loome välismaalt tagasipöördumiseks institutsiooni, mille ülesandeks on perede ja üksikisikute nõustamine, et lihtsustada Eesti elukorraldusega taas harjumist, elu- ja töökoha ning lastele koolikoha leidmist ja muude praktiliste küsimuste lahendamist.	Analüüs ja ettepanekud eesti keelest erineva emakeelega inimestele pakutavate teenuste (sh kultuuriline mitmekesisus ja keeleõpe) väljatöötamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, rahvastikuminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
11.5. Tagame riigipoolse elatisabi süsteemi efektiivse toimise, mis tagaks elatisraha mittesaavate üksikvanematele laste elatisraha kindlustamise.	Analüüs ja ettepanekud miinimumelatise metoodika uuendamiseks	justiitsminister	rahvastikuminister	minister	detsember 2020
	Perehüvitiste seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu	rahvastikuminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
11.6. Võitleme perevägivallaga, analüüsime praeguseid menetluspraktikaid ning kujundame välja tõhusamad meetmed, sh täiendades seadusi.	Tegevuskava lähisuhtevägivalla ennetamiseks	siseminister	sotsiaalminister, justiitsminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Ohvriabi seaduse muutmise väljatöötamiskavatsus	sotsiaalminister	justiitsminister	minister	jaanuar 2020
	Analüüs ja ettepanekud seksuaalse või füüsilise väärkohtlemise ohvriks langenud laste abistamise süsteemi arendamiseks	sotsiaalminister	justiitsminister, siseminister	minister	detsember 2020
11.7. Koostöös omavalitsustega võtame suuna, et igas omavalitsuses oleks vähemalt 1 lastekaitsetöötaja 1000 lapse kohta.	Koostöö kokkulepe omavalitsuste esindusorganisatsioonidega	sotsiaalminister	riigihalduse minister, rahvastikuminister	minister	juuni 2021
	Analüüs ja ettepanekud lastekaitsetöötajate piisavuse ning lastekaitsetöö sisulise kvaliteedi kohta	sotsiaalminister		minister	detsember 2020
11.8. Peredele on parim, kui laste kasvamisest võtavad võrdselt osa mõlemad vanemad ning vanematel on võimalus saada tuge ja teavet vanemaks olemisest.	Analüüs ja ettepanekud riiklikliku perelepituse süsteemi loomiseks	rahvastikuminister	justiitsminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Analüüs seniste perepoliitika meetmete mõjususe ja kulutõhususe kohta ning ettepanekud peredele suunatud toetuste ja teenuste täiendamiseks	rahvastikuminister	sotsiaalminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Suhtlusõiguse väljatöötamiskavatsus	justiitsminister	sotsiaalminister	minister	mai 2019
	Vanemapuhkuste ja -hüvitiste süsteemi muudatustega seotud rakendusaktid	rahvastikuminister	sotsiaalminister	minister	august 2019
	Vanemlike oskuste arendamisele suunatud programmide elluviimine	sotsiaalminister	rahvastikuminister	minister	pidev tegevus
11.9. Arendame vanemlust, sh kasuperesid toetavaid programme ja teenuseid.	Perevanema lepingu väljatöötamiskavatsus	sotsiaalminister		minister	september 2019
11.10. Arendame teenuseid laste murede, sh vaimse tervise probleemide varajaseks märkamiseks.	Roheline raamat vaimse tervise probleemide koordineeritult ennetamise ja raviprotsesside tagamiseks	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, siseminister, justiitsminister, kaitseminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	aprill 2020
11.11. Viime läbi muu riigielu küsimusena rahvahääletuse ettepaneku kohta täiendada põhiseadust määratledes abielu mehe ja naise vahelise liiduna. Antud riigielu küsimuse hääletuse viime läbi 2021. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste ajal.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
11.12. Juhul kui rahvahääletuse tulemus on positiivne, siis võtame vastu põhiseaduse täienduse, määratledes abielu mehe ja naise vahelise liiduna.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
11.13. Koalitsioonierakondadel ei ole ühist seisukohta kooseluseaduse tühistamise ega rakendamise osas.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				
11.14. Loome Riigikogu juurde rahvastikukriisi lahendamisega tegeleva probleemkomisjoni.	Ei eelda valitsuse tasandi tegevusi				

Rahvusvähemused					
11.15. Tagame kõikidele rahvusgruppidele Eestis oma rahvuskultuuri arendamise võimalused koos vabadusega integreeruda eesti rahvuskultuuri.	Lõimuv Eesti 2020 elluviimine	kultuuriminister	rahvastikuminister, haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, justiitsminister	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud eesti keelest erineva emakeelega inimestele pakutavate teenuste (sh kultuuriline mitmekesisus ja keeleõpe) väljatöötamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, rahvastikuminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
11.16. Jätkame rahvusvähemuste kultuuriseltside ja pühapäevakoolide toetamist.	Lõimuv Eesti 2020 elluviimine	kultuuriminister	rahvastikuminister, haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, justiitsminister	minister	detsember 2020
	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm 2020–2023 (pühapäevakoolide toetamine avatud taotlusvoorude kaudu)	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
11.17. Arendame koolitussüsteemi, mis tagab erinevatele elukutsetele ja tegevusvaldkondadele vastavad eesti keele kursused.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 tööturu ja õppe tihedama seostamise programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
11.18. Tõstame venekeelse elanikkonna teadlikkust õiguskeskkonnast ja tagame neile riigi õigusabi.	Üldise õigusnõustamise võimalustest venekeelse elanikkonna teavitamise kampaania	justiitsminister		minister	oktoober 2020
	Lõimuv Eesti 2020 elluviimine	kultuuriminister	rahvastikuminister, haridus- ja teadusminister, sotsiaalminister, justiitsminister	minister	detsember 2020
11.19. Edastame aktiivsemalt avaliku sektori tööhõive võimalusi ka muukeelsele elanikkonnale.	Analüüs ja ettepanekud aktiivsemalt avaliku sektori tööhõive võimaluste edastamiseks ka muukeelsele elanikkonnale	riigihalduse minister	kultuuriminister, rahvastikuminister	minister	juuni 2019
	Mitmekesisuse märgisega liitunud avaliku sektori organisatsioonide arvu suurendamine	sotsiaalminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
11.20. Mitmekesistame ja arendame lõimumispoliitikat. Toetame inimeste lõimumist Eesti ühiskonna ja eesti kultuuriga.	Analüüs ja ettepanekud eesti keelest erineva emakeelega inimestele pakutavate teenuste (sh kultuuriline mitmekesisus ja keeleõpe) väljatöötamiseks	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, rahvastikuminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
XII Majandus, ettevõtlus ja maksud					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Tootlikkus hõivatu kohta suhtena EL keskmisest 80% (algtase: 2017. a 74,4%)				
	Tööhõives osalemine (20–64 a) on üle 79,5% (baastase: 79,2%)				
	Naiste ja meeste keskmiste tunnipalkade vahe ehk sooline palgalõhe väheneb vähemalt 18,5%-ni (baastase: 20,9%)				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
Majandus, rahandus ja tööturg					
12.1.Anname erainvestoritele võimaluse investeerida praegu riigile kuuluvatesse äriühingutesse. Selleks müüme osaluse nendes riigi äriühingutes, mida riik strateegiliste huvide tõttu omama ei pea.	Analüüs ja ettepanekud riigile kuuluvate äriühingute võõrandamiseks	rahandusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
12.1.1. AS Eesti Teed (100% müük)	Analüüs ja ettepanekud AS Eesti Teed võõrandamiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	mai 2019

12.1.2. AS Operail (kuni 49% müük)	Analüüs ja ettepanekud AS Operail vähemusosaluse müügiks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
12.2. Kapitalituru arendamiseks ja riigile kuuluvate ettevõtete juhtimise parandamiseks viime teatud riigi äriühingute vähemusosalused börsile, arvestades rahvaaktsia põhimõtetega. Nt Enefit Green (kuni 49%).	Vabariigi Valitsuse otsus Enefit Green aktsiate noteerimiseks kuni 49%	rahandusminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Riigi osalusega äriühingute osalemise põhjuste ja eesmärkide arutelu ja seisukohtade fikseerimine valitsuskabinetis ning vajaduse korral täiendav analüüs ja ettepanekud riigi äriühingute vähemusosaluste viimiseks börsile	rahandusminister	majandus- ja taristuminister, sotsiaalminister, keskkonnaminister, maaeluminister, justiitsminister, riigihalduse minister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2019
12.3. Me ei võõranda strateegilisi äriühinguid, mis tegutsevad valdkondades, kus puudub konkurents ning mille võõrandamine võib suurendada julgeolekuriske või ohustada elutähtsate teenuste osutamist.	Riigi osalusega äriühingute osalemise põhjuste ja eesmärkide arutelu ja seisukohtade fikseerimine valitsuskabinetis. Eesti Vabariigi osaluspoliitika (äriühingutes osalemise poliitika) põhimõtete dokumendi koostamine ja vastava lähtekoha fikseerimine	rahandusminister	majandus- ja taristuminister, sotsiaalminister, keskkonnaminister, maaeluminister, justiitsminister, riigihalduse minister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
12.4. Vaatame üle riigi kui omaniku kinnisvarapoliitika.	Analüüs ja ettepanekud riigi kinnisvarapoliitika kohta	riigihalduse minister		Vabariigi Valitsus	mai 2020
	Riigi kinnisvara valitsemise koondaruanne 2015–2019	riigihalduse minister		Vabariigi Valitsus	august 2019
12.5. Seisame rahvusvaheliselt tunnustatud hea ja konkurentsivõimelise ettevõtluskeskkonna eest.	Strateegia "Eesti 2035"	riigisekretär	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	aprill 2020
	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Väliskaubandus- ja infotehnoloogiaministri määrus "Suurinvestori toetuse taotlemise ja kasutamise tingimused ning kord"	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	august 2019
	Analüüs ja ettepanekud välistippspetsialistide tööjõumaksude tagasimakse või toetuse süsteemi rakendamise kohta äriühingute tööjõumaksude ajutiseks vähendamiseks	rahandusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	august 2019
	Pankrotiseaduse muutmise seaduse eelnõu	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Analüüs ja ettepanekud maksusüsteemi konkurentsivõimelisuse teemal	rahandusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
	Saneerimisseaduse ja võlgade ümberkujundamise ja võlakaitse seaduse eelnõu	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	september 2020
	Äriseadustiku jt seaduste muutmise seaduse eelnõu (ühinguõiguse revisjon)	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtja ühtse kontaktpunkti veebiprojekti loomiseks	majandus- ja taristuminister	justiitsminister, rahandusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud reaalajamajanduse rakendamiseks Eestis	majandus- ja taristuminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	märts 2020
	Kaubandustegevuse seaduse kehtetuks tunnistamise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (nõuete kaotamiseks)	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	juuli 2020

	Turismiseaduse muutmise seaduse eelnõu	majandus- ja taristuminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Reklaamiseaduse muutmise seaduse eelnõu (nõuete kaotamiseks)	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Tööstusomandi seadustiku muutmise väljatöötamiskavatsus	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2021
12.6. Peame õigeks struktuurse tasakaalu reeglitest lähtuvat eelarvepoliitikat.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
12.7. Arendame Eesti kapitaliturgu, et iga hea investeering leiaks omale sobiva rahastuse panga, börsi, ühisrahastuse või otseinvesteeringute kaudu.	Pankade avansilise tulumaksu väikepankade erandi loomise analüüs ja vajaduse korral ettepanekud	rahandusminister		minister	oktoober 2019
	Krüptovarade ja ühisrahastuse reguleerimise vajaduse analüüs	rahandusminister		minister	august 2019
	Analüüs ja ettepanekud Sihtasutuse KredEx toimimispõhimõtete muutmise vajaduse kohta (ettevõtluse rahastamise valdkond)	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		Vabariigi Valitsus	aprill 2020
	Investeerimisfond Maaelu Edendamise Sihtasutuse juurde	maaeluminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
12.8. Näeme puhast keskkonda, puhast õhku ja puhast vett Eesti konkurentsieelisena turismi, puhta toidu, looduskosmeetika ja -farmaatsiatoodete ning turismiteenuste turundamisel ja ekspordil.	Strateegia "Eesti 2035"	riigisekretär	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	aprill 2020
	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Eesti riikliku turismiarengukava 2014–2020 elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Eesti toidusektori ekspordi edendamise tegevuskava 2019–2022 elluviimine	maaeluminister		minister	detsember 2022
	Keskkonnahariduse ja -teadlikkuse tegevuskava 2019–2022 elluviimine	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister	minister	pidev tegevus
	Eesti mahemajanduse tervikprogrammi 2018–2021 elluviimine	maaeluminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, keskkonnaminister	minister	detsember 2021
	Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm	keskkonnaminister		minister	veebruar 2020
	Analüüs ja ettepanekud mere kestlikku kasutamist soodustavate majandustegevuste (sinimajanduse) arendamiseks Eesti merealal	keskkonnaminister	maaeluminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	juuni 2022
12.9. Kasvatame Eesti atraktiivsust turismisihtkohana ja populariseerime siseturismi.	Eesti riikliku turismiarengukava 2014–2020 elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	välisminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Eesti toidu tutvustamise ja müügiedenduse kava "Eesti toit 2015–2020" elluviimine	maaeluminister		minister	detsember 2020
	Turismiseaduse muutmise seaduse eelnõu	majandus- ja taristuminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
12.10. Töötame Eesti majanduskasvu potentsiaali ning avaliku sektori efektiivsuse tõstmise nimel.	Strateegia "Eesti 2035"	riigisekretär	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	aprill 2020
	Analüüs ja ettepanekud Eesti tööjõuvajaduse prognoosimudelite (OSKA) muutmiseks	haridus- ja teadusminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Riigireformi tegevuskava 2019–2023	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Analüüs ja ettepanekud kaitsetööstuse paremaks sidumiseks muude ettevõtluse arenguks suunatud meetmetega	kaitseminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, välisminister	minister	oktoober 2019

	Analüüs ja ettepanekud ettevõtete rakendusuuringute toetamise korraldamiseks	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Analüüs ja ettepanekud ehituse pika vaate loomiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud naiste ja meeste palgalõhe vähendamiseks	sotsiaalminister	riigihalduse minister, haridus- ja teadusminister, majandus- ja taristuminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2022
12.11. Jätkame tööstusparkide arendamist ning toetamist loomaks võimalusi väärtusahela tekkeks ühte piirkonda.	Regionaalpoliitika programm	riigihalduse minister		minister	november 2019
12.12. Väärtustame Eesti transiidisektorit ning selle konkurentsivõimelisust.	Transpordi arengukava 2014–2020 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	detsember 2019
	Analüüs keskkonnaeesmärkide saavutamise mõju kohta transiidisektori pikaajalisele konkurentsivõimele	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister	minister	juuni 2020
12.13. Väärindame Eesti toorainet kohapeal ning loome kõrge lisandväärtusega töökohti üle Eesti. Toetame metsanduse tasakaalustatud arengut.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Ühise põllumajanduspoliitika strateegiakava	maaeluminister	rahandusminister, haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
	Maavarade kasutamise analüüs	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister	minister	november 2019
12.14. Pakume energiamahukatele ettevõtetele tootmissisendit, mis tõstab nende konkurentsivõimet.	Analüüs ja ettepanekud elektri- ja gaasiaktsiisi soodusmäärade tarbijate ringi laiendamiseks	rahandusminister	majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	veeburar 2020
	Analüüs ja ettepanekud elektri võrgutasude ja taastuvenergia tasude vähendamiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
12.15. Vähendame ka edaspidi ettevõtjate halduskoormust ning bürokraatiat. Rakendame andmete kogumisel ühekordse küsimise põhimõtet.	Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu seoses ühtse keskkonnaloa kasutuselevõtuga ja infosüsteemi juurutamisega	keskkonnaminister		Vabariigi Valitsus	august 2019
	Aruandlus 3.0 projekti elluviimine	rahandusminister	riigihalduse minister, justiitsminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, rahandusminister	minister	detsember 2022
	Analüüs ja ettepanekud ettevõtja ühtse kontaktpunkti veebiprojekti loomiseks	majandus- ja taristuminister	justiitsminister, rahandusminister, väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	detsember 2020

	Analüüs ja ettepanekud reaalajamajanduse rakendamiseks Eestis	majandus- ja taristuminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	märts 2020
12.16. Laiendame investeerimiskonto kasutamise võimalusi, et inimestel oleks võimalik investeerida rohkematesse varaklassidesse.	Analüüs ja ettepanekud investeerimisfondide seaduse, kogumispensionide seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise kohta	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	november 2020
12.17. Soodustame riigihangetel innovaatiliste lahenduste tellimist ning sotsiaalse vastutustundlikkuse põhimõtete järgimist.	Väliskaubandus- ja infotehnoloogiaministri määrus "Innovatsiooni edendavate hangete toetamise tingimused"	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	november 2019
12.18. Peame oluliseks, et Eesti saaks erasektori ja avaliku sektori koostöös kaasaegse rahvusvahelise konverentsiturismi keskuse.	Analüüs ja ettepanekud keskuse asutamiseks (äriplaan koos tasuvusanalüüsiga)	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
12.19. Toetame Eesti ettevõtete osalemist Dubai EXPO-l, et kasvatada meie teenuste ja toodete eksporti ning tuntust piirkonnas.	Eesti väljapanek Dubai EXPO-l	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	välisminister	minister	oktoober 2020
12.20. Väärtustame eksportivaid ettevõtjaid. Laiendame selleks Eesti diplomaatilisi esindusi ning suurendame majandusdiplomaatide ja -nõunikke arvu välismaal.	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Eesti äridiplomaatia strateegia elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	välisminister	minister	pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud välisesinduste ja majandusdiplomaatide võrgu laiendamiseks	välisminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
	Äridiplomaatia strateegia 2020 tegevuskava	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	maaeluminister, välisminister	minister	jaanuar 2020
12.21. Laiendame tööhõive suurendamiseks ümberõppe, täiendkoolituste ja täiskasvanuhariduse võimalusi.	Elukestva õppe strateegia 2020 täiskasvanuhariduse programm 2020–2023	haridus- ja teadusminister		minister	detsember 2019
	Heaolu arengukava 2016–2023 tööturuprogramm 2020–2023	sotsiaalminister		minister	jaanuar 2020
	Analüüs ja ettepanekud tööturuteenuste pakkumise tõhustamiseks	sotsiaalminister	rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
12.22. Kaalume noorte tööhõive soodustamiseks töölepingu seaduse muutmist ja nõuete leevendamist.	Analüüs ja ettepanekud töölepingu seaduse muutmiseks	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	november 2019
12.23. Peame vajalikuks renditööjõu kasutamise täpsemat reguleerimist ja kontrolli.	Ebaseadusliku Eestis töötamise ennetamise ja tõkestamise tegevuskava uuendamine	siseminister	rahvastikuminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
12.24. Eelistame eestlaste tagasipöördumist võõrtööjõule ning toetame riiklike meetmetega passiivsete inimeste tööhõivesse kaasamist.	Heaolu arengukava 2016–2023 tööturuprogramm 2020–2023	sotsiaalminister		minister	jaanuar 2020
	Rahvuskaaslaste programm 2014–2020 elluviimine	haridus- ja teadusminister	rahvastikuminister, kultuuriminister	minister	detsember 2020
	Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks	rahvastikuminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, sotsiaalminister, majandus- ja taristuminister, välisminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Analüüs ja ettepanekud tööturuteenuste pakkumise tõhustamiseks	sotsiaalminister	rahvastikuminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Analüüs ja ettepanekud noortegarantii tugisüsteemi tulemuslikkuse ja tegevuste jätkamise kohta	sotsiaalminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	september 2021
12.25. Järgime Eesti majandusele ja ühiskonnale kasulikku ning ranget sisserändepoliitikat. Tõhustame kontrolli illegaalse immigratsiooni üle ning vaatame üle sisserändekvoodi erandid, mida kuritarvitatakse.	"Välisspetsialistide kaasamise tegevuskava 2017+ põhisuunad" elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	siseminister, kultuuriminister, sotsiaalminister	minister	pidev tegevus
12.26. Täpsustame streigi ja läbirääkimiste korraldust eesmärgiga reguleerida paremini töötajate ja tööandjate õigusi ning kohustusi. Määrame seadusega lepitustähtajad ja piiratud streigiõigusega valdkonnad.	Analüüs ja ettepanekud kollektiivlepingu seaduse ja kollektiivse töötüli lahendamise seaduse muutmiseks	sotsiaalminister		minister	aprill 2020

12.27. Jätkame kolmepoolsete kohtumiste korraldamist Eesti Ametiühingute Keskliidu ja Eesti Tööandjate Keskliiduga tööturgu puudutavates küsimustes.	Tegevupõhimõte				pidev tegevus
Maksupoliitika					
12.28. Jätkame laevade Eesti lipu alla toomise projektiga, loome vajalikud maksuerisused ning pakume kvaliteetsemaid kaldasektoriteenuseid.	Ohtlike ja kahjulike ainete mereveol tekitatud kahju eest kantava vastutuse ja kahju hüvitamise 1996. a rahvusvahelise konventsiooni 2010. a protokolli ratifitseerimine	keskkonnaminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
	Nairobi konventsiooni ratifitseerimine	keskkonnaminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2019
	Analüüs ja ettepanekud hüljatud püügivahendite ja laevaheitmete kvaliteetseks vastuvõtmiseks sadamates	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
12.29. Töötame välja arengusuunad Eesti kui mereriigi staatuse tõstmiseks. Analüüsime riikliku merenduse reformi vajalikkust.	Analüüs ja ettepanekud merekeskkonna kaitse seaduse koostamise vajalikkuse selgitamiseks	keskkonnaminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
12.30. Analüüsime maamaksuvabastuse laiendamise võimalusi liitsihtotstarbega maal elavatele koduomanikele.	Analüüs ja ettepanekud liitsihtotstarbega maal elavate koduomanike maamaksuvabastuse laiendamise võimaluste leidmiseks	rahandusminister	riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
12.31. Analüüsime erinevaid võimalusi, sh maksupoliitilisi muudatusi, riiklikke investeeringuid, regionaalseid programme jms tagamaks tasakaalustatud areng kogu Eesti territooriumil.	Maa korralise hindamise ja sellest tulenevad maamaksu seaduse muudatuse ettepanekud	keskkonnaminister	rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Analüüs ja ettepanekud kohalike maksude seaduse muutmiseks	rahandusminister	riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Regionaalpoliitika põhialused	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
12.32. Vähendame elektri võrgutasusid ja taastuvenergia tasusid.	Analüüs ja ettepanekud elektri võrgutasude ja taastuvenergia tasude vähendamiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
12.33. Analüüsime võimalusi laiendada tarbijate ringi, kes saavad kasutada elektri- ja gaasiaktsiisi soodusmäärasid.	Analüüs ja ettepanekud elektri- ja gaasiaktsiisi soodusmäärade tarbijate ringi laiendamiseks	rahandusminister	majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
12.34. Lahendame Eestis elavate eakate välismaal teenitud pensioni topeltmaksustamise küsimuse.	Analüüs ja ettepanekud Eestis elavate eakate välismaal teenitud pensioni topeltmaksustamise küsimuse lahendamiseks	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
12.35. Analüüsime osaajaga töötajate sotsiaalmaksukoormuse vähendamise võimalusi.	Analüüs ja ettepanekud osaajaga töötajate sotsiaalmaksukoormuse vähendamise võimaluste kohta	rahandusminister	sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
12.36. Analüüsime e-raamatutele ja e-online ajakirjandusele madalama käibemaksumäära kehtestamist.	Analüüs ja ettepanekud e-raamatutele ja e-ajakirjandusele madalama käibemaksumäära kehtestamiseks	rahandusminister	kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
12.37. Seame eesmärgiks maksutulude Eestisse tagasi toomise ning piirikaubanduse ohjeldamise läbi aktsiiside langetamise.	Ettepanekud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise kohta	rahandusminister		Vabariigi Valitsus	september 2019
XIII E-riik ja infoühiskond					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Interneti mittekasutajate osakaal 16–74-aastaste Eesti elanike seas väheneb 5%-ni (baastase 11%)				
	30 Mbit/s või suurema kiirusega interneti kasutamise osakaal tõuseb 100%-ni (baastase 80%)				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
13.1. Viime e-teenused, eesti.ee keskkonna ja riigi IT-lahendused uuele arengutasemele muutes teenused proaktiivsemaks. Muudame e-riigi mobiilisõbralikuks.	Sündmusteenuste arendamise tegevuskava elluviimine, sh regulaarne aruandlus valitsuskabinetile	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
	Vastutustundliku andmekasutuse põhimõtete väljatöötamine	justiitsminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
13.2. Vähendame riigile andmete esitamise koormust. Selleks järgime e-teenuste arendamisel andmete ühekordse sisestamise printsiipi, et vähendada kodanike ajakulu riigiga suhtlemisel.	Tegevupõhimõte				pidev tegevus
13.3. Toetame riigi ja riigiettevõtete poolt kogutud andmete turvalist ning anonüümset kasutamist ka erasektori poolt.	Vastutustundliku andmekasutuse põhimõtete väljatöötamine	justiitsminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Analüüs ja ettepanekud terviseandmete rakendamiseks (DigInEsti äriplaan)	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2019

	Avaandmete kättesaadavaks tegemise korraldamine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	pidev tegevus
13.4. Tagame isikuandmete kaitse. Tagame avalikule sektorile (sh tervishoiusüsteemile) esitatud delikaatsete isikuandmete kaitse ja inimestele võimaluse kontrollida oma andmete kasutamist.	Volitusteenuse katseprojekti elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	sotsiaalminister, justiitsminister	minister	juuni 2020
	Vastutustundliku andmekasutuse põhimõtete väljatöötamine	justiitsminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Analüüs ja ettepanekud terviseandmete rakendamiseks (DigInEsti äriplaan)	sotsiaalminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2019
13.5. Toetame riigile loodud IT-lahenduste eksporti.	Välispoliitika arengukava 2030	välisminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Riigivara seaduse muutmise eelnõu	riigihalduse minister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019
	Globaalse Digiühiskonna Fondi asutamine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	juuni 2020
13.6 Jätkame küberrünnete vastu võitlemisel rahvusvahelist koostööd ning tõstame avalikkuse teadlikkust küberturvalisusest.	Küberturvalisuse strateegia 2019–2022 elluviimine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2022
13.7. Arendame Eesti ärikeskkonda e-residentidele atraktiivsemaks arvestades e-residentsus 2.0 programmi põhimõtteid. Lahendame koostöös erasektoriga e-residentsuse programmi kitsaskohti.	E-residentsus 2.0 tegevuskava kinnitamine	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
13.8. Tagame eesti keele kasutuse digiruumis. Toetame tarkvaraarendusi, et lisaks inglise keelele oleks võimalik kasutada eesti keelt.	Eesti keeletehnoloogia 2018–2027 programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Eesti keel ja kultuur digiajastul 2019–2027 teadus- ja arendustegevuse programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Eesti oskuskeelekorralduse ja terminitöö toetamise põhimõtted 2019–2027 elluviimine osana keeleprogrammist	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Eesti keele arengukava 2011–2017 (2020) elluviimine	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
13.9. Viime ellu rahvusliku digiprogrammi, et digiteerida eesti vaimuvara.	Eesti kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 elluviimine	kultuuriminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
	Eesti kultuuripoliitika põhialused aastani 2030	kultuuriminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2020
	Kultuuripärandi digiteerimine 2018–2023 tegevuskava elluviimine	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
13.10. Loome tasuta eesti keele õppe nutirakenduse, mida saab kasutada nii Eestis kui üle maailma eesti keele omandamiseks.	Eesti keele arengukava 2011–2017 (2020) elluviimine	haridus- ja teadusminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	detsember 2020
13.11. Toetame majanduse digitaliseerimist. Näeme tööviljakuse ja efektiivsuse tõstmise ühe olulise vahendina infotehnoloogiliste lahenduste laiemat kasutuselevõttu kogu majanduses ja sellekohase koolituse ja teabe pakkumist haridussüsteemis, samuti on vajalik toetada valdkondlike kompetentsikeskusi, klastreid jms.	Ehituse digitaliseerimise käivitamine ja E-ehituse taristu väljaarendamine	majandus- ja taristuminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	detsember 2021
	Analüüs ja ettepanekud reaalajamajanduse rakendamiseks Eestis	majandus- ja taristuminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	minister	märts 2020
	Kutsehariduse IT Akadeemia käivitamine	haridus- ja teadusminister		minister	september 2019
13.12. Toetame riigiasustustes ja kohalikes omavalitsustes käsitsi koostatavate andmebaaside, raportite jms tegevuste automatiseerimist, et tõsta seeläbi töö efektiivsust.	Bürokrati katseprojekt	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister		minister	september 2020
	Tegevuskava kriminaaljustiitssüsteemi digiteerimiseks kogu õiguskaare ulatuses	justiitsminister	siseminister	minister	detsember 2019

	Planeeringute ühtse registri arendamine	riigihalduse minister		minister	märts 2022
13.13. Toetame uute innovaatiliste lahenduste kasutusele võttu hoolitsedes selle eest, et riik ei oleks innovatsiooni pidur.	Eesti krati (st tehisintellekti) tegevuskava	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	haridus- ja teadusminister, justiitsminister	Vabariigi Valitsus	juuli 2019
	Analüüs ja ettepanekud kogutud andmetel, andmeanalüüsil ja nüüdisaegsel tehnoloogial põhinevateks riigi otsustusprotsessideks	riigisekretär		minister	detsember 2020
	Innovatsiooniüksuse tegevuse ülevaade	riigisekretär		minister	juuni 2021
13.14. Toetame isejuhtivate sõidukite kasutuselevõtuks vajaliku seadusandluse arendamist ning selleks sobiva ohutu liikluskeskkonna loomist.	"Krati seaduste paketi" väljatöötamine tehisintellekti kasutuselevõtu võimaldamiseks	justiitsminister	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister, siseminister, haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
13.15. Seame prioriteediks täiskasvanute digioskuste igakülgse edendamise, et tõsta tootlikkust ning meie inimeste konkurentsivõimet kiirelt areneva majanduse ja tööturu tingimustes.	Tegevupõhimõte				pidev tegevus
13.16. Väärtustame IT ja inseneriteaduste õpet kõigis haridusastmetes.	Kutsehariduse IT Akadeemia käivitamine	haridus- ja teadusminister		minister	september 2019
	Kõrghariduse IT Akadeemia programmi elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud STEM erialade populariseerimiseks ja STEM hariduse arendamiseks alus- ja üldhariduses	haridus- ja teadusminister		minister	jaanuar 2020
13.17. Lisaks kiiretele ühendustele õhus, maal ja merel on vaja ka kiireid andmesideühendusi. Jätkame ülikiire interneti püsiühenduse välja arendamist.	Analüüs ja ettepanekud viimase miili ühenduste toetuse vajaduse katmise kohta	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	riigihalduse minister, maaeluminister	minister	detsember 2019
XIV Transport ja taristu					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Ühistranspordi kasutajate osakaal on 25%				
	Transpordisektori kasvuhoonegaaside heide väheneb (algtase 2,4 mln t CO_2)				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
14.1. Valmistame ette suuremahulised taristuinvesteeringute projektid, et neid oleks võimalik jätkusuutlikult teostada sõltumata majanduskonjunktuurist.	Avaliku raudteeinfrastruktuuri arendamist suunava tegevuskava aastateks 2019–2024 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	pidev tegevus
	Riigiteede teehoiukava 2021–2030	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Keskkonnaministeeriumi meetmete pakett CO_2 vähendamiseks	keskkonnaminister	maaeluminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
14.2. Seame eesmärgiks muuta arvestatava kasutusega kruusateed 2030. aastaks tolmuvabaks.	Riigiteede teehoiukava 2021–2030	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
14.3. Seame eesmärgiks põhimaanteede (Tallinn-Tartu, Tallinn-Narva, Tallinn-Pärnu) neljarealiseks väljaehitamise. Analüüsime täiendavaid finantseerimisvõimalusi.	Analüüs ja ettepanekud põhimaanteede neljarajaliseks väljaehitamise finantseerimisvõimaluste kohta	rahandusminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Riigiteede teehoiukava 2021–2030	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
14.4. Arendame mugavaid ja kiireid rongiühendusi pealinnast Paldiski, Tartu, Narva, Pärnu, Viljandi, Rohuküla, Koidula ja Valga suunal ning seome need paremini teiste liikumisviisidega.	Avaliku raudteeinfrastruktuuri arendamist suunava tegevuskava aastateks 2019–2024 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud 4+2 uute reisirongide soetamise finantseerimisallikate täpsustamiseks	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
14.5. Otsime koostöös Lätiga võimalusi avada kiire rongiühendus liinil Tallinn-Tartu-Riia.	Transpordi arengukava 2014–2020 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	detsember 2019

14.6. Toetame Tallinna ja Helsingi vahelise tunneli uuringuid ning analüüse.	FinEstBayArea taotluse alusel analüüs ja ettepanekud riigi eriplaneeringu algatamise kohta	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister, kaitseminister, keskkonnaminister, rahandusminister, välisminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	märts 2020
	Tallinna–Helsingi tunneli lisamine üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) nimekirja	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2021
14.7. Jätkame kergliiklusteede rajamise toetamist. Edendame jalgratta kasutust läbi kergliiklustaristu arendamise. Toetame omavalitsusi jalgrattastrateegiate loomisel ja elluviimisel.	Toetusmeede suuremate linnade jalgrattastrateegiate koostamiseks ja elluviimiseks	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, riigihalduse minister	minister	veebruar 2021
14.8. Arendame üle Eesti kvaliteetset ühistranspordivõrku ning seisame kohalike inimeste reaalsetele vajadustele vastava ühistranspordi korralduse eest. Meie eesmärk on mõistlik, elanike vajadustele vastav transpordikorraldus, mis tagab transporditeenuste kättesaadavuse ja piirkondlike erisustega arvestamise.	Transpordi arengukava 2014–2020 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	detsember 2019
	Analüüs ning ettepanekud sotsiaaltranspordi teenuse edasiseks korralduseks	sotsiaalminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	august 2022
14.9. Jätkame maakondliku ühistranspordi arendamist ja seame eesmärgiks tagada vahendid nii, et ühistranspordikeskustel on võimalik rakendada tasuta ühistransporti ning tagame ühistranspordikeskustele vabaduse vahendite kasutamise üle maakondades. Kõigis maakondades saavad avaliku liiniveo liinikilomeetrid rahastatud võrdsetel alustel, sõltumata sellest, millise piletisüsteemi kasuks ÜTK otsustab.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
	Analüüs ja ettepanekud ühistransporti korraldavate asutuste struktuurireformi ja tasuta ühistranspordi korralduse mõju kohta	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2021
14.10. Peame oluliseks kvaliteetset ja mugavat rahvusvahelist lennuühendust Eestiga.	Strateegia "Eesti 2035"	riigisekretär	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	aprill 2020
	Transpordi arengukava 2014–2020 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	detsember 2019
14.11. Tagame kvaliteetse ja mugava lennuühenduse Tallinnast Hiiumaale ning Saaremaale.	Transpordi programm	majandus- ja taristuminister		minister	veebruar 2020
14.12. Jätkame olemasolevate regionaalsete lennuväljade tegevust.	Transpordi programm	majandus- ja taristuminister		minister	veebruar 2020
14.13. Jätkame väikesadamate arendamise programmi, sh Väinamere, Soome lahe ja Peipsi järve väikesadamate arendamiseks.	Transpordi programm	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister, maaeluminister	minister	veebruar 2020
14.14. Tagame kvaliteetse parvlaevaühenduse mandri ja suursaarte vahel. Jätkame perioodilise Rukkirahu kanali süvendamisega, et tagada parvlaevaühendus Hiiumaaga.	Transpordi programm	majandus- ja taristuminister		minister	veebruar 2020
	Transpordi arengukava 2014–2020 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	detsember 2019
14.15. Algatame riikliku eriplaneeringu Saaremaa silla rajamise võimaluste kaardistamiseks, küsides seejuures kohaliku kogukonna arvamust.	Kohaliku kogukonna arvamusküsitluse tutvustamine ja riigi eriplaneeringu protsessi algatamise otsustamine	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2019
14.16. Juhul kui Euroopa Liidu järgmine eelarveperiood ei taga Rail Balticu projekti ootuspärast 81% kaasrahastust, vaatame üle projekti tasuvuse, trassi, ajakava ning kohalikud peatused. Seni jätkame ka tegevusi, mis toetavad Eesti taristut laiemalt.	Memorandum valitsuskabineti nõupidamisele Rail Balticu projekti olukorra kohta	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	aprill 2020
XV Keskkond ja energeetika					
Eesmärkide saavutamise näitajad (2023):	Olmejäätmete ringlussevõttu osakaal olmejäätmete kogumassis on 53%				
	Taastuvenergia osakaal energia lõpptarbimises on 29,5%				

	Kasvuhoonegaaside summaarne koguheide on 16,8 mln tonni CO_2 ekvivalenti				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
Keskkond					
15.1. Uuendame metsanduse arengukava, lähtudes valdkonna teadlaste metsandusprobleemide lahendustest ning raiemahtude vahemike kehtestamisest koostöös erinevate osapooltega.	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
15.2. Toetame taasmetsastamist, metsade uuendamist ja metsataimede ettekasvatamist.	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Ressursitõhususe meetme tingimuste muutmine metsataimekasvatuse toetamiseks	keskkonnaminister		minister	august 2019
	Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm	keskkonnaminister		minister	veebruar 2020
15.3. Soodustame maksusüsteemi abil väikemetsaomanikke metsamaa müümise asemel oma metsi majandama.	Analüüs ja ettepanekud maksusüsteemi muutmiseks, et soodustada väikemetsaomanikke metsamaa müümise asemel oma metsi majandama	rahandusminister	maaeluminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
15.4. Tagame looduskaitseliste piirangutega maade väljaostmise mõistliku aja jooksul.	Tegevuspõhimõte				pidev tegevus
15.5. Toetame puidu väärindamist, vähendades puidu kui tooraine väljavedu. Toetame Keskkonnainvesteeringute Keskuse metsanduse programmi, mis on suunatud väikepuidutööstuste, omamaisele kapitalile tuginevate puiduühistute ning mitmekesiste puidutöötlemisvõimaluste arendamiseks.	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
	Keskkonnainvesteeringute Keskuse ringmajanduse programmi ning ressursitõhususe meetme elluviimine	keskkonnaminister		minister	pidev tegevus
	Puidust referentshoone (keskkonnamaja) rajamine eesmärgiga luua suurte puitehitiste ehitamise kogemus ja suurendada sellega Eesti puidusektori ekspordipotentsiaali	keskkonnaminister		minister	detsember 2022
	Keskkonnainvesteeringute Keskuse metsanduse programmi tingimuste muutmine	keskkonnaminister		minister	märts 2021
15.6. Kujundame Eesti majanduse sajandi keskpaigaks kliimapoliitika põhialustest lähtuvalt konkurentsivõimeliseks vähese süsinikuheitega majanduseks.	Analüüs ja ettepanekud kasvuhoonegaaside heite vähendamise meetmete ja nende sotsiaalmajandusliku mõju kohta aastaks 2050	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister, maaeluminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
	Keskkonnaministeeriumi meetmete pakett CO_2 vähendamiseks	keskkonnaminister	maaeluminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Eelisvaldkondade kohustuslike keskkonnahoidlike kriteeriumite kehtestamine	keskkonnaminister	rahandusminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2019
	Eesti keskkonnastrateegia aastani 2035 uuendamine	keskkonnaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	aprill 2021

15.7. Jätkame loodusvarade riiklikku uurimist ja tagame Eesti geoloogilise baaskaardistamise järgneva kümne aasta jooksul.	Ettevõtluse ja innovatsiooni programm	väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister	keskkonnaminister	minister	pidev tegevus
	Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu koostamise algatamise ettepanek määramaks ruumiliselt perspektiivsete karjääride (ehitusmaavarad, turvas) paiknemise lähtuvalt riigi huvist.	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
15.8. Loome ja viime ellu programme kodude, avalike hoonete, tehnorajatiste ning transpordi energiasäästlikumaks muutmiseks.	Keskkonnaministeeriumi meetmete pakett CO_2 vähendamiseks	keskkonnaminister	maaeluminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2019
	Ehituse programm	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister	minister	veebruar 2020
	Avaliku sektori hoonete energiatõhususe edendamise meede 2021+ perioodil	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister	minister	detsember 2020
	Väikelinnade ja -asulate katseprojektide elluviimine	keskkonnaminister	riigihalduse minister, majandus- ja taristuminister, rahandusminister	minister	pidev tegevus
15.9. Laiendame puhta joogivee kättesaadavust tagavaid programme ka madalama reostuskoormusega aladele.	Alla 2000 inimekvivalendiga reoveekogumisaladel ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga liitumise toetamise meede	keskkonnaminister		minister	aprill 2020
15.10. Suurendame jäätmetekitaja motivatsiooni jäätmete sortimiseks, mis on soodsam segaolmejäätmete kogumisest. Vähendame ühekordse plasti kasutust.	Ühekordsete plasttoodete direktiivi üle võtmiseks väljatöötamiskavatsus	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, maaeluminister	minister	detsember 2020
	Jäätmeseaduse ja teiste seaduste muutmise eelnõu jäätmepaketi ülevõtmiseks	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister, rahandusminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
	Analüüs jäätmevaldkonna terviklikult korrastamiseks ning arendamiseks, sh tootjavastutuse valdkonna analüüsimine ning valdkonna harmoneerimine	keskkonnaminister	riigihalduse minister, rahandusminister, majandus- ja taristuminister	minister	juuni 2021
	Analüüs ja ettepanekud pakendiaktsiisi toimimise tõhustamiseks	rahandusminister	keskkonnaminister	minister	juuni 2021
15.11. Toetame jäätmete kui ressursi laienevat kasutamist	Ringmajanduse tegevuskava, sh uue riigi jäätmekava koostamine ja ressursitõhususe edendamine riigi keskkonnastrateegia uuendamise käigus	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, maaeluminister, sotsiaalminister, rahandusminister ja haridus- ja teadusminister	minister	jaanuar 2021
	Eesti keskkonnastrateegia aastani 2035 uuendamine	keskkonnaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	aprill 2021
	Jäätmeseaduse muutmise seaduse eelnõu, millega suurendatakse olmejäätmete ringlussevõttu (vajaduse korral ka teised asjaomased õigusaktid samal eesmärgil)	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
	Jäätmeseaduse muutmise seaduse eelnõu, millega võetakse üle elektroonikaromudirektiivid	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	mai 2019
15.12. Uuendame jahinduse arengukava ja suurkiskjate ohjamiskava.	Suurkiskjate kaitse ja ohjamise tegevuskava aastateks 2022–2031	keskkonnaminister	maaeluminister, majandus- ja taristuminister	minister	detsember 2021
	Keskkonnakaitse ja -kasutuse programm	keskkonnaminister		minister	veebruar 2020
15.13. Hoiame kalade populatsioonid maksimaalse saagikuse tasemel ja tagame kalavarude loomuliku taastumise.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2019

	Vabariigi Valitsuse määruse "Kutselise kalapüügi võimalused ning lubatud aastasaak Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel, Läänemerel ja Liivi lahel kaluri kalapüügiloa alusel ning kalapüügiõiguse tasumäärad 2020. aastaks" eelnõu	keskkonnaminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2019
15.14. Kaasame keskkonnaeesmärkide saavutamisse kohalikud omavalitsused.	Analüüs ja ettepanekud kohalike omvalitsuste kaasamiseks keskkonnaeesmärkide saavutamisse	keskkonnaminister	riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	juuni 2021
15.15. Toetame keskkonnatasudest osa eraldamist kohalikele omavalitsustele, mida enim kahjustab loodusvarade kasutuselevõtuga kaasnev õhusaaste, jäätmete teke ning muu negatiivne keskkonnamõju.	Analüüs ja ettepanekud keskkonnatasude suunamiseks piirkondadesse, mida enim kahjustab loodusvarade kasutuselevõtuga kaasnev negatiivne keskkonnamõju	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
Energeetika					
15.16. Suurendame taastuvenergia osakaalu nii elektri- kui soojuse tootmisel ja transpordikütuste tarbimisel. Peame oluliseks soojusenergia ja elektrienergia tõhusat koostootmist.	Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, rahandusminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Väljatöötamiskavatsus riigihangete seaduse muutmiseks, et suurendada taastuvenergia osakaalu transpordi kütuste tarbimisel	keskkonnaminister	rahandusminister, majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2020
15.17. Peame oluliseks lahenduse leidmist taastuvenergia eesmärkide ja riigikaitse huvide ühildamisel.	Täpsustatud analüüs (maksumus, vabanevad alad jms) riigikaitseliste piirangutega alade kõrguspiirangutest vabastamise võimalike kompensatsioonimeetmete kohta Kirde-Eestis ning Lääne-Eestis	kaitseminister	majandus- ja taristuminister	minister	august 2019
	Analüüs ja ettepanekud taastuvenergia arendamise ja riigikaitseliste ning muude planeeringutest tulenevate piirangute lahendamise poliitikavalikute kohta, sh riigipoolse õiguskindluse suurendamiseks taastuvenergia eesmärkide saavutamisel	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, rahandusminister, kaitseminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	september 2019
15.18. Vähendame elektritootmise sõltuvust põlevkivist ja lähtume põlevkivi kasutuses rahvusvahelistest lepetest ja kehtestatud keskkonnanormidest.	Analüüs ja ettepanekud "põlevkiviajastu" lõppemise fondi kohta	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, sotsiaalminister, haridus- ja teadusminister, siseminister, keskkonnaminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	juuni 2022
	Analüüs ja ettepanekud keskkonnafondi loomiseks	keskkonnaminister	rahandusminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	september 2020
	Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
15.19. Vähendame subsiidiume ja riiklikku sekkumist, asendades taastuvenergia toetused järk-järgult turupõhise emissioonikaubandusega.	Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõu taastuvenergia vähempakkumise tingimuste ja korra kehtestamiseks	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
15.20. Energiajulgeoleku suurendamiseks liidame Eesti elektrisüsteemi Euroopa Liidu riikide elektrisüsteemiga.	Analüüs ja ettepanekud, kuidas sünkroniseerimise järel ja täiendavate mittejuhitavate tootmisvõimsuste lisandumisel võrku oleks optimaalseim (suurim kasu ühiskonnale) tagada Eesti tootmisvõimsuste piisavus meie tarbimisnõudluse katmiseks ning süsteemiteenuste olemasolu elektrisüsteemi toimimise tagamiseks	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	september 2019
	Ülevaade Eesti elektrisüsteemi Euroopa Liidu elektrivõrkudega sünkroniseerimise edenemisest	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	juuni 2019
15.21. Viime lõpuni Balticconnectori rajamise koos ühtse Balti-Soome gaasituru loomisega 2020. aastaks.	Memorandum valitsuskabineti nõupidamisele Balti-Soome ühise gaasituru loomise ning Balticconnectori rajamise kohta	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
12.22. Energiajulgeoleku ja varustuskindluse tagamiseks on vajalik regionaalse LNG terminali rajamine Eestisse.	Analüüs ja ettepanekud regionaalse LNG terminali projekti kohta	majandus- ja taristuminister	siseminister	minister	juuni 2021
15.23. Jätkame põlevkivi kui Eesti peamise energeetilise maavara võimalikult efektiivset ja madala keskkonnakoormusega kasutamist, kuni selleks on turunõudlus.	Atmosfääriõhu kaitse seaduse muutmise seaduse eelnõu	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	august 2019

	Analüüs ja ettepanekud innovaatiliste ja keskkonnasõbralike põlevkivi või selle saaduste töötlemise tehnoloogiate arendamiseks	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister	minister	detsember 2021
	Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Kliimamuutuste leevendamise võimalused süsiniku püüdmisel ja kasutamisel tööstuses	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister	minister	aprill 2021
	Analüüs ja ettepanekud põlevkiviõli tootmise mahu suurendamiseks ja elektritootmiselt õlitootmisele ülemineku soodustamiseks ning teiste põlevkivisektori konkurentsivõimet tõstvate meetmete kohta	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2020
15.24. Pakume põlevkivisektorile õlitootmisse investeerimiseks tarvilikku kindlust põlevkivi kaevandamise, kaevandusõiguse tasu, keskkonnatasude ja maksude etteaimatava reguleerimise abil.	Analüüs ja ettepanekud Eesti keskkonnakasutuse välismõjude rahasse hindamise kohta	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2019
	Analüüs ja ettepanekud keskkonnatasude süsteemi uuendamise kohta	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2020
15.25. Algatame õlitööstuse edasiarendamiseks tarviliku eelrafineerimistehase tasuvusuuringu ja rajamise Ida-Virumaale viisil, mis kaasaks investoritena kõiki huvitatud Eesti õlitootjaid.	Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Keskkonnaministri määruse "Energiasektori moderniseerimiseks perioodil 2021–2030 tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kasutamise tingimused ja kord" eelnõu	keskkonnaminister	rahandusminister, majandus- ja taristuminister	minister	juuni 2019
15.26. Soodustame kodumaise biometaani, teiste gaasiliste kütuste ja elektri ulatuslikumat kasutamist transpordis, et vähendada tervist kahjustavate heitmete hulka linnades.	Transpordi arengukava 2014–2020 elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	detsember 2019
	Meetme "Biometaani tootmine ja transpordisektoris tarbimine" elluviimine	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	märts 2023
15.27. Toetame biomassi, sh põllumajandusliku biomassi ja biojäätmete kasutamise suurendamist ringmajanduses ning energia tootmisel .	Ringmajanduse tegevuskava, sh uue riigi jäätmekava koostamine ja ressursitõhususe edendamine riigi keskkonnastrateegia uuendamise käigus	keskkonnaminister	majandus- ja taristuminister, maaeluminister, sotsiaalminister, rahandusminister ja haridus- ja teadusminister	minister	jaanuar 2021
	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Meetme "Efektiivne soojusenergia tootmine ja ülekanne" elluviimine	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	märts 2023
15.28. Peame oluliseks kodumaise biomassi (sh puidu) maksimaalset väärindamist kodumaal, et luua täiendavaid töökohti eelkõige maapiirkondades.	Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava 2030	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2019
	Metsanduse arengukava aastateks 2021–2030	keskkonnaminister	haridus- ja teadusminister, kultuuriminister, majandus- ja taristuminister, maaeluminister, rahandusminister, siseminister, sotsiaalminister	Vabariigi Valitsus	juuni 2020
15.29. Toetame võrguühenduseta (off-grid) elektrilahenduste projekti maapiirkondades.	Analüüs ja ettepanekud võrguühenduseta elektrilahenduste toetamiseks maapiirkondades	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister	minister	veebruar 2020
15.30. Jätkame tänavavalgustuse uuendamist, et vähendada halduskulusid ja säästa energiat.	Meetme "Tänavavalgustuse taristu renoveerimine" elluviimine	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	märts 2023
15.31. Jätkame korterelamute ja väikeelamute renoveerimistoetuste programme ning ettevõtete ressursitõhususe investeeringute toetamist.	Meetme "Korterelamute rekonstrueerimise toetuse andmise tingimused ja kord" elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	pidev tegevus

	Meetme "Väikeelamute rekonstrueerimise toetuse andmise tingimused ja kord" elluviimine	majandus- ja taristuminister		minister	pidev tegevus